

BOŽJA BESEDA DANES

revija Slovenskega bibličnega gibanja

Ἡ γινῶσις φύσιός, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.

הַדַּעַת תְּגִבִּיָּה לֵב וְהָאֱהָבָה הִיא הַבּוֹנָה

»Spoznanje napihuje,
ljubezen pa gradi.«

(1 Kor 8,1)

MALI KLJUČ SVETEGA PISMA

Trnje, znoj in kri

METODE DELA S SVETIM PISMOM

Božja beseda ... ker radi živimo!

POGOVOR Z BR. JOŽKOM SMUKAVCEM

VSEBINA

UVODNIK	3
br. Jan Dominik Bogataj	
MALI KLJUČ SVETEGA PISMA	4
Trnje, znoj in kri s. Ivanka Tadina	
BOŽJA BESEDA RASTE	5
Kako si danes, moj dragi? Mihaela Razboršek	
PAPEŽ FRANČIŠEK POSLUŠA BOŽJO BESEDO	6
Primož Erjavec	
POGOVOR S PRIJATELJI BOŽJE BESEDE	8
Pogovor z br. Jožkom Smukavcem s. Snežna Večko	
RAZLAGA ODLOMKA NOVE ZAVEZE	11
Spoznanje napihuje, ljubezen pa gradi Anja Kastelic	
RAZLAGA ODLOMKA STARE ZAVEZE	14
Ne poželi njene lepote v svojem srcu Samo Skralovnik	
OSEBE V SVETEM PISMU	17
Hlojini domači Izet Veladžić	
METODE DELA S SVETIM PISMOM	18
Božja beseda ... ker radi živimo! Patricija Kavčič	
CERKVENI OČETJE BEREJO SVETO PISMO	20
Fortunacijan Oglejski razlaga provokativnost Sirofeničanke br. Jan Dominik Bogataj	
IZ PREVODA	23
Frederic Manns: Preučevanje nekaterih svetopisemskih simbolov Samo Skralovnik	
BIBLIČNA SKUPINA SE PREDSTAVI	25
Svetopisemska skupina v župniji sv. Martina v Šmartnem ob Dreti in župniji Sedeža apostola Petra v Bočni Ivan Šelih	
ZANIMA ME	26
Gospod je ponižal visoko drevo in povišal nizko Marijan Peklaj	
POROČILO	27
Refleksija po drugem letu biblične šole <i>Evangelii gaudium</i> Marjeta Ahačič	
POROČILO	30
Poletna biblična šola na Krku – v šoli učenčevstva in občestva	
SMEJATI SE S SVETIM PISMOM	34
Črna kronika – Zgodba o usmiljenem samarijanu Samo Skralovnik	

BOŽJA BESEDA DANES je katoliška revija,
ki jo izdaja Slovensko biblično gibanje.
Izhaja trikrat letno.

Revijo lahko naročite ali odjavite po pošti
na naslov gibanja in uredništva.

NASLOV GIBANJA IN UREDNIŠTVA:

Slovensko biblično gibanje
Poljanska cesta 2, 1000 Ljubljana
sbg@rkc.si
www.sbg.rkc.si

UREDNIŠKI ODBOR:

dr. Maksimilijan Matjaž, dr. Marijan Peklaj,
Tatjana Rupnik, dr. Samo Skralovnik,
s. dr. Ivanka Tadina

Odgovorna urednica: s. dr. Snežna Večko

Glavna urednica: Špela Fortuna

Lektoriranje: Dragica Perme

Fotografije: Avtorji uporabljenih fotografij so navedeni pod
fotografijami. Kjer avtorstvo ni navedeno, je uporabljen
spletni vir. Avtorica fotografije na naslovnici: Špela Fortuna.

Oblikovanje in prelom: Branka Smodiš

Tisk: Salve, d. o. o., Ljubljana

Priporočen je prostovoljni dar za pokritje stroškov izhajanja revije.
Transakcijski račun pri NKBM: SI56 0430 2000 3311 370

UMBILICUS MUNDI: KROŽENJE OKROG POPKA

Jeruzalem imenujemo tudi *umbilicus mundi* (poppek sveta), kot so ga označili že judovski rabini. Za kristjane pa je dobil posebno mesto med drugimi kraji sveta predvsem, ker so se tam dogodili najpomembnejši odrešenjski trenutki. Znamenita Buntingova (1581) podoba zemljevida v obliki triperesne deteljice prikazuje Jeruzalem kot središče sveta. Krščanska duhovna kozmologija je že od apostola Pavla naprej (prim. Gal 4,26) videla v Jeruzalemu sveto mesto, ki združuje vse ljudi.

Tri celine, ki na omenjenem zemljevidu obdajajo Jeruzalem – Evropa, Azija, Afrika – so prispodobna Svete Trojice, ki se je v bogočloveški osebi Jezusa Kristusa razodela kot Ljubezen ravno v tem mestu. Obenem pa tri celine predstavljajo tudi različne krščanske skupnosti, ki Jeruzalem tudi danes, še posebej baziliko Božjega groba, doživljajo kot središče in najsvetejši kraj na svetu. Azijo predstavljajo armenski in sirske kristjani, ene izmed najstarejših krščanskih Cerkva. Iz afriške celine prihajajo etiopski in koptski kristjani, evropsko celino pa zastopata grška in latinska Cerkev.

Vračam se z enoletnega študija v Jeruzalemu in zame je ravno bazilika Božjega groba oziroma Gospodovega vstajenja, kjer se vse te krščanske skupnosti srečujejo in prepletajo skozi liturgijo, najbolj pretresljiv kraj. Običajni obiskovalec v vsem vrvenju turistov in predvsem navidezni neenotnosti obredov različnih krščanskih skupnosti

doživi kar nekaj zmede in celo pohujšanja. Kako lahko kristjani molijo na tako različne načine, eden mimo drugega?

Menim, da je potrebno dozoreti do globljega, duhovnega razumevanja. Epifanij iz Salamine pravi, da po dolgi in nevarni plovbi prek brezmejnega oceana raznolikosti, krivo-verstev, problemov, prispemo k mirni deželi resnice, prave vere, ki jo simbolizira ravno Jeruzalem (*De fide* 1.4-1.5). Prav zatekanje h Kristusu, ki ga tukaj simbolizirajo nenehne procesije in kroženje okrog *aedicule* Božjega groba, različnih krščanskih skupnosti je zame osebno pot do bolj mističnega razumevanja naše razdeljenosti. Spoznanje napihuje, ljubezen gradi.

Kroženje okrog *popka* tako ne pomeni zaverovanosti vase in egocentrizma, temveč ravno nasprotno; predstavlja slavljenje Božje moči, ki je v Kristusu dvignila človeštvo k sebi. Od našega popka se pogled dviga k Bogu Očetu, ki je vir vsakega krščanskega življenja. Vstali Kristus postane pravo središče kozmosa, *umbilicus*; ki ga simbolno lahko razumemo ne le kot popek *sveta*, temveč tudi popek *cveta*.

Le v Kristusovi osebi – prvenstveno v liturgiji in po Božji besedi – kristjani že od prvih stoletij naprej iščemo in najdemo tisto prostorje, ki nas odpira presežnemu, Lepoti, Bogu. Kakor se popek odpre in razcveti v čudovitih barvah in vonju, tako se tudi kristjani razcvetimo ob medsebojnem srečanju in odpiramo za novo življenje v Bogu. Ta zemeljski, trenutni popek (spoznanje) je le začasen; resnično življenje (ljubezen) se bo razodelo ob odprtju v cvet. Nekaj dišečih cvetov je nabranih tudi v pričujoči številki naše revije.

TRNJE, ZNOJ IN KRI¹

Zloraba svobode in ravnanje po sebičnem razumu brez ljubezni – vodi človeka in človeštvo v osebno in zgodovinsko nesrečo, ga vrača v suženjstvo povampirjenih sil psihe, narave in družbene prisile.

Medtem ko so drugi narodi opazovali, kako se narava vsako leto obnavlja, in mislili, da se tudi svet zgodovine vrti v krogu, so Izraelci vedeli, da je zgodovina sveta usmerjena v prihodnost, da svet obstaja zaradi uresničitve načrta, ki ga ima Bog s človekom.

Bog si je zamislil človeka kot popolnoma srečnega, svobodnega in njemu vedno zvestega prijatelja. Sveto pismo nam to priča s prikazom edenskega vrta, zemeljskega raja. Vse žive in nežive naravne sile služijo človeku. Človek vlada naravi in prijateljuje z Bogom. Smrti in bolezni ni. Človek se preprosto imenuje Adam, kar pomeni Človek. Ima ženo, ljubi jo in ona ljubi njega. Najprej se imenuje možinja (Iššah), potem mati vseh živih. Njuna ljubezen je lepa: popolnoma obvladujeta svoje občutke, pokvarjene misli so jima tuje. Nimata se česa sramovati, zato mirno hodita po svetu gola. Človek je svoboden znotraj in zunaj.

Toda svoboda je zakoreninjena v Bogu. Človek je ustvarjen po Božji podobi in sličnosti. Bog je njegova mera, korenina, iz katere raste svoboda. Ta misel je – tako menijo mnogi razlagalci Svetega pisma – izražena s prispodobno drevesa spoznanja dobrega in hudega. Vse drugo je dano človeku na voljo, to »drevo« pa je pridržano Bogu. Če seže človek po tem prepovedanem sadu, če samovoljno kroji pravico in poštenost po svoji volji, prekine zvezo z Bogom, izkorenini svojo svobodo, izgubi oblast nad naravo, postane suženj greha, narave in smrti (prim. 1 Mz 2,16-17).

Pojavi se kača (prim. 1 Mz 3), ki je imela v starih mitih in legendah več pomenov. Med drugim je bila znak pokvarjene in zvijačne modrosti. Izraelci vedo tudi za satana. To je poosebljena, nevidna, zlobna in zvijačna pamet. Ljudje nasedejo zvijači. Človek se zastrupi s kačjim strupom. Ta prodre globoko v človeško naravo in škodljivo

deluje še danes. Prijateljstvo z Bogom je prekinjeno – od tod greh; izgubljena je oblast nad naravnimi silami – od tod bolezen in smrt; pokvarjeni so odnosi med ljudmi – od tod družbene nadloge in krivice ter izkrivljeni zakoni.

Pisec Svetega pisma se loti najtežjega vprašanja, ki muči vse ljudi. Od kod izhaja zlo na svetu? Niti od Boga niti samo po sebi. Zlo je sad napačno uporabljene, povampirjene svobode, ki samo sebe vklene v trojne verige: človeka usužnji v oblast greha, smrti in krivičnega zakona.

Prekletstvo, ki se zgrne na ljudi po grehu, je kratko strnjeni povzetek prekletstva celotne človeške zgodovine. Človek dela v potu svojega obraza, zemlja mu rodi trnje in osat (1 Mz 3,17-19). Ženske rojevajo v porodnih bolečinah (1 Mz 4,16). Pojavi se kriminal (1 Mz 4). Vse je v ruševinah. Toda Bog se ne da, ne odneha. Ko je ustvarjal svobodo, je vedel, da tvega. Toda človek, kakršen koli že je, ostaja njegova ljubezen. Iz blata in krvi zgodovine se bo pojavil najlepši potomec Žene, ki bo premagal zlo, strl kači glavo in osvobodil ljudi. To je Bog obljubil ljudem, ko so zabredli v prekletstvo. To je prva vesela vest (»Prvi evangelij«) po katastrofi greha (1 Mz 3,15). Verjetno niti piscu samemu ni bilo povsem jasno, kaj to pomeni. Šele mi lažje razumemo, ker živimo po tem, ko je najboljša žena, Marija iz Nazareta, rodila Jezusa Odrešenika.

Prva poglavja Svetega pisma nam v nizu slikovitih in dramatičnih prizorov (Adam in Eva, Kajn in Abel, Noe, babilonski stolp ...) pokažejo hojo svobode skozi trnje, v znoju in krvi. Skladnost, popolno svobodo in srečo, ki si jo je Bog zamislil za človeka, je preprečila zloraba svobode. Bog pa je zvest in vedno najde ljudi, ki z Njim sodelujejo. Zgodovina človekovih nadlog, stisk in stranpoti je zato hkrati tudi zgodovina odrešenja. Vse to je v Svetem pismu izraženo modro in enostavno, preprosto.

¹ Prirejeno po Kustić, Živko. Prev. 2000. *Mali ključ Svetega pisma*. Maribor: Slomškova založba.

KAKO SI DANES, MOJ DRAGI?

»Spoznanje napihuje, ljubezen pa gradi.«

(1 Kor 8,1)

Razmišljam, kaj mi želi Gospod povedati po tem pomenljivem stavku. Tako, na prvo roko, na prvo oko. Ob pisanju zaslišim novi zvok telefona. Opomnik, ki mi ga je včeraj pomagal urediti mož. Pogledam in preberem: »Kar je krepostno, imej v mislih, kar je čisto, ljubeznivo, pravično, resnično ...« Sad letošnjih duhovnih vaj. Pa o tem kasneje, naj bodo premiki, ki so se zgodili v duši, razkriti po vrsti.

Po voditelju duhovnih vaj sem doživela globok dotik, ki me je naredil voljno za konkretne korake. Že na uvodnem srečanju nas je spodbudil, naj damo Božji besedi pozornost – in sem ji dala. Bog mi je po Jeremiju rekel, ko me boš iskala z vsem srcem, se ti bom dal najti, s pol srca ne gre, mora biti celo. Takoj se mi je postavilo vprašanje, kje je delček srca, saj čutim, da ga ne iščem z vsem srcem. Po dveh dnevih iskanja in spraševanja me je Gospod oluščil do samega jedra. Morala sem si priznati, da je delček srca pripet name, samo na tisti del, ko se mi zdi, da ga moram rezervirati, če Bogu ne uspe, meni pa bo, za vsak slučaj. Ojej, ženska!? Prepoznala sem napuh, skušnjavo, nepredanost, resnico o sebi, ki sem jo odrivala in potlačila globoko v sebi. Težko je bilo to soočanje – do bolečine in solz. Ko se je prvi val pomiril in počistil, me je beseda Filipljanom opogumila: ob vsakem času in vse, kar nosiš v sebi, izrazi Bogu v molitvi, prošnji, zahvali. Pomembno izkustveno doživetje, da je nenehna povezanost z Bogom pot, po kateri hrepenim, odkar sem zavestno stopila v odnos z Njim. Iščem oprijemljiva znamenja, ki bodo skozi dan, ko me vleče na vse strani, v meni utrjevala in usmerjala ljubezen do Boga. Spoznala sem, da so slabe misli moja šibka točka, zato sem zapisala v opomnik besede Filipljanom, »kar je krepostno, imej v mislih« ... Štirikrat v dnevu me zvočno opozori telefon na stavek, ki ga uporabljam za boj zoper slabe misli. To je dobra plat pametnih telefonov, ki jo z veseljem uporabljam, idejo pa sem si izposodila pri možu. Potrpežljivo in ljubeče mi je pokazal, kako naj tehnično uredim opomnik, tako da sem se zahvalila še zanj. Kadar sem pred možem šibka in ranljiva, nimam nikoli občutka, da sem manjvredna, ampak prav čutim, da mi želi pomagati, da me želi osrečevati, da si želi, da sem mirna in zadovoljna. Nad ničemer, kar počne, se ne morem spotakniti in mi ni v pohujšanje. Kakšen blagoslov je imeti takšnega moža ... Da ne bo pomote: tudi slabosti ima in greši, vendar sva se odločila, da si podava roki, ko zdrsneva, da se ljubeče in bratsko opominjava. In če je to storjeno v dogovoru in ljubezni, potem spoznanje ne napihuje, ampak gradi. Ko sva bila mlajša, je bilo težje, zdaj sva posrebrila najin zakon in že bolj steče. A ne samo od sebe in brez truda. Najlepše je, ko ujameva ritem redne molitve, opraviva mesečno spoved in se iskreno zanimava drug za drugega z vprašanjem: »Kako si danes, moj dragi, moja draga? Si dobro tam najgloblje v duši?« In če boli in je kateri osamljen, si pomagava, in to je čudoviti jezik ljubezni.

PAPEŽ FRANČIŠEK POSLUŠA BOŽJO BESEDO

Tokrat so zbrane zanimive razlage papeža Frančiška s sredinih avdienc zadnjih mesecev. V rubriki sledimo njegovi razlagi vsake vrstice dekaloga iz 2 Mz 20,1-17. Zahvaljujemo se ekipi Radia Vatikan, ki dovoljuje objavo besedil z njihove spletne strani.

Tedaj je Bog govoril vse te besede (2 Mz 20,1)

Prva vrstica dekaloga ne pravi: Bog je povedal »te zapovedi«, temveč »te besede«. Papež opozori, da to ni običajni začetek, saj v Svetem pismu ni nič banalnega. Svetopisemsko izročilo bo deset zapovedi, dekalog, vedno imenovalo »te besede«. Izraz dekalog pomeni ravno to, a po vsebini so to zapovedi. Zakaj torej pisec ravno tukaj uporablja izraz »deset besed« in ne »deset zapovedi«? Sveti oče razloži razliko med zapovedjo in besedo. Zapoved je komunikacija, ki ne zahteva dialoga. Beseda pa je bistveno sredstvo odnosa kot dialoga. Bog Oče ustvarja po svoji besedi in njegov Sin je

Beseda, ki je postala meso. Ljubezen se hrani z besedami in prav tako vzgoja in sodelovanje. Dve osebi, ki se ne ljubita, ne zmoreta komunicirati. Ko pa kdo nagovarja naše srce, se naša osamljenost neha. Eno je prejeti ukaz, drugo pa je vedeti, da nekdo želi govoriti z nami. Papež zato izpostavi, da je pogovor veliko več kakor samo sporočanje resnice. Nastane iz veselja nad govorjenjem in zaradi nečesa dobrega, kar si s pomočjo besed sporočajo tisti, ki se ljubijo. Pogovor je dobrina, ki ne obstaja v stvareh, ampak v osebah samih, ki se v pogovoru podarjajo druga drugi. (20. junij 2018)

Jaz sem Gospod, tvoj Bog (2 Mz 20,2)

Druga vrstica poudari svojilnost, odnos, pripadnost. Bog ni nek tujec, ampak je »tvoj« Bog. To osvetljuje celoten dekalog, pravi Frančišek. Kdor začne pri sebi, pride do samega sebe. Nezmožen je utreti si poti, obrne se nazaj k sebi. Naša dela so

pogosto neuspešna, ker mi začnemo pri sebi in ne pri hvaležnosti. Dekalog pa se začne z Božjo velikušnostjo. Bog nikoli ne prosi, ne da bi prej dal. Nikoli. Najprej reši, najprej dá, potem prosi. Takšen je naš Oče, je dobri Bog. Začetek se morda zdi tuj zapovedim, ki sledijo, a v resnici ni tako, je prepričan papež. Bog pove to o sebi in osvoboditvi, ker se na goro Sinaj pride po tem, ko se je prečkalo Rdeče morje. Bog Izraela najprej reši, zatem zahteva zaupanje. Osvobajajoče delovanje Boga, ki je postavljeno na začetek dekaloga, je odgovor na vzdihovanje ljudstva v Egiptu. (27. junij 2018)

Ne imej drugih bogov poleg mene (2 Mz 20,3)

Prva zapoved dekaloga je: ne imeti drugih bogov. Papežu se zdi dobro ustaviti se ob temi malikovalstva, ki je zelo aktualna. To je človeška težnja, ki ne prizanaša ne vernim ne nevernim. Kristjan, na primer, se lahko vpraša, kakšen je resnično moj Bog. Je troedina Ljubezen ali moja podoba, moj osebni uspeh? Malikovanje ni vezano le na zgrešene poganke kulte. Malikovalstvo ostaja stalna skušnjava vere. Malikovalstvo je v tem, da človek pobóži to, kar ni Bog, razloži Frančišek, in odgovori na vprašanje, kaj je »bog«. Na bivanjski ravni je bog to, kar je v središču lastnega življenja in od česar je odvisno to, kar se dela in misli. Lahko se odraža v družini, ki se ima za krščansko, vendar pa je v resnici osredotočena na oporne točke, ki nimajo nič skupnega z evangelijem. Človeško bitje ne živi, ne da bi se na nekaj osredotočilo. Zato svet ponuja »veleblagovnico« malikov, ki so lahko predmeti, podobe, ideje, vloge. (1. avgust 2018)

Ne delaj si rezane podobe (2 Mz 20,4-5)

Kako malikovalstvo nastaja, opisuje nadaljevanje zapovedi v stopnjah. »Ne delaj si rezane podobe,« je prva stopnja. Beseda »malik« v grščini izhaja iz glagola »gledati«, pravi papež. Malik je nek »pogled«, ki teži k temu, da postane fiksacija, obsedenost. Malik je v resnici projekcija nas samih v predmetih ali načrtih. Stvari vidim kot sredstvo za to, da bi uresničil samega sebe in odgovoril na svoje bistvene potrebe. In to iščem, o tem govorim, na to mislim; ideja, da bi imel tisti

predmet ali izpolnil tisti projekt, dosegel tisti položaj, se zdi čudovita pot do sreče, stolp z vrhom do neba, ko se vse podredi tistemu cilju.

»Ne priklanjaj se jim,« je druga stopnja. Maliki zahtevajo neko čaščenje, obred; njim se priklanja in žrtvuje vse. V preteklosti so malikom darovali človeške žrtve. Papež podaja sodoben primer: za kariero se žrtvuje otroke, tako da se jih zapostavlja ali da se jih preprosto več ne rojeva. Lepota zahteva človeške žrtve. Slava zahteva žrtvovanje samih sebe, lastne nedolžnosti in pristnosti. Maliki zahtevajo kri.

»... in jim ne služi,« je tretja in najbolj tragična stopnja. Maliki zaslužnijo. Obljubljajo srečo, vendar je ne dajo; in človek se ponovno znajde, da živi za določeno stvar ali vizijo, v primežu samouničevalnega vrtinca in v pričakovanju učinka, ki ga nikoli ne dočaka. (1. avgust 2018)

Bog je blagoslovil sobotni dan in ga posvetil (2 Mz 20,11)

Tretja beseda dekaloga (prim. 2 Mz 20,8-11) govori o dnevu počitka. Papež namigne, da se na začetku zdi, kako je to zapoved lahko izpolnjevati, vendar je ta vtis napačen, saj obstajata lažen in pravi počitek. Sveti oče poda nekaj smernic, kako ju lahko prepoznamo. Človek nikoli ni počival toliko kot danes, in vendar človek nikoli ni občutil tolikšne praznine kot danes! Možnosti za zabavo, izhodi, križarjenja, potovanja, mnoge stvari ti ne napolnijo srca. Ali bolje: ne dajo ti počitka. To je lažni počitek. Besede dekaloga iščejo in najdejo središče problema, v drugačni luči pokažejo, kaj je počitek. Počitek v Gospodovem imenu ima natančen razlog: »Kajti v šestih dneh je Gospod naredil nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njih, sedmi dan pa je počival. Zato je Gospod blagoslovil sobotni dan in ga posvetil.« Po končanem stvarjenju se začne dan počitka, ki je veselje Boga nad tem, kar je ustvaril. To je dan zrenja in blagoslova. Pravi počitek glede na to zapoved, potegne iz tega Frančišek, je zrenje, zahvala, ne beg. Je čas, ko gledamo stvarnost in rečemo: kako lepo je življenje! Nasproti počitku kot begu od stvarnosti postavi dekalog počitek kot blagoslov stvarnosti. Nedelja je dan, ko se pomirimo z življenjem, ko rečemo, da je življenje dragoceno; ni lahko, včasih je boleče, vendar je dragoceno. (5. september 2018)

Po končanem stvarjenju se začne dan počitka, ki je veselje Boga nad tem, kar je ustvaril. To je dan zrenja in blagoslova.

POGOVOR Z BR. JOŽKOM SMUKAVCEM

Brat Joško z mladimi

Brat Joško Smukavec je predstojnik kapucinske skupnosti v Škofji Loki. Cerkvi služi kot ljudski misijonar in spovednik, vodi duhovne vaje za mlade in zakonce in pomaga po župnijah. Pogovarjala sva se v njihovem samostanu ob cerkvi svete Ane in kapele svetega patra Pija, ki privabljata številne romarje iz Škofje Loke in od drugod.

Brat Joško, pred nedavnim si se vrnil s poletne Biblične šole na Krku pod vodstvom prof. dr. Maksimilijana Matjaža, pred tem pa si opravil duhovne vaje, ki jih je vodil p. dr. Marko Rupnik. Je ta gorečnost za Boga tisto, o čemer govori modrost v Sirahovi knjigi: »Kdor me uživa, bo še lačen, kdor me pije, bo še žejen.« (Sir 24,21)?

Natančno tako. Takšen odmik človek potrebuje. Potopiš se v Božjo besedo, ki je polna Duha, in se nahraniš. Telo, duša in duh se umirijo in hkrati hrepenijo po še.

V Biblični šoli ste se učili pri velikem apostolu Pavlu, kako živeti mentaliteto novega življenja v Kristusu v poganskem okolju. Je velika razlika med starim in novim človekom?

Razlika? Kot dan in noč. Če pa sebe pogledam, sem včasih še rad v noči, v starem človeku. Ga bolj poznam, z njim mi je lažje, včasih celo bolj simpatično. Toda – novi človek, to pa je nekaj povsem drugega. To je mir, prosojnost, odkritost, potrditev ...

Lahko torej rečemo, da novo življenje pomeni košček nebes na zemlji. Kdo si ne bi želel živeti v občestvu, kjer se vsi za to trudijo! Kako to uspeva vaši skupnosti?

Ja, tako je to. Naša človeška narava, ki je razcepljena, bolna, prehlajena z grehom, tega ne more ureničiti. Ampak, ko si v temi, hrepeniš pa svetlobi.

In kjer so pristni, živi odnosi, tam se gotovo živi novo življenje. Kjer pa so sama pravila, strah, uganjanje, potrjevanje, samo mučenje, kaj moram narediti, kako moram narediti, tam je stari človek. Novi človek je človek Jezusa Kristusa: Jejte, kar se pred vas postavi ... Pojdite k ubogim ... Skloni se k tistemu, ki trpi ... Veseli se s tistim, ki se veseli ... Ta živost življenja, ki je ne moreš ukalupiti, pomeni umiranje sebi, daje pa veliko prostora človeku.

Brat Jožko, mladi te hitro začutijo za svojega in se ti odprejo. S čim jih nagovarjaš? Tudi z Božjo besedo?

So mladi pripravljeni brati svoje življenje v luči Božje besede? Kakšno pomoč naj jim pri tem nudimo njihovi starejši bratje in sestre v veri?

Prva stvar, ki bi jo rad rekel, je, da mi verni mlade malce podcenjujemo, zelo ozko gledamo nanje. Ta ozkost našega pogleda, te sodbe o njih nas zablokirajo in prav tako tudi njih. Ne vem, kaj jih pritegne pri meni. Mogoče to, da sem naraven, da jih ne obsojam več, da mi ni več pomembno, kako bi nekdo moral izgledati, ga sprejemem takega, kot je. Ko se družimo, ne moremo brez Božje besede. Slej ko prej jim dam prebrati kakšen odlomek iz Svetega pisma ali jih vprašam, katera oseba iz zgodovine odrešenja jih nagovarja. Zelo rad jim dam prebrati Lukov evangelij, zdaj po Biblični šoli tudi Markov. Dajem jim tudi Pavlova pisma, skratka to, kar sem sam nekoliko bolj prežvečil, kar tudi mene osebno nagovarja. Je pa tudi res, da mi moja osebna zgodba pomaga, da sem lahko malo bolj ob njih, da me zaznajo, da jih ne bom obsodil, da jih ne bom dal v kalupe. Ne maram, da bi jim kaj določal. Takoj jim povem, da nisem ne odrešenik ne tolažnik in da so zgrešili, če so zato prišli k meni. Bog je Odrešenik in Tolažnik, ne jaz. Jaz jih lahko poslušam, sem lahko poleg, namesto njih pa ne bom nič več delal. Tudi če želijo kakšen nasvet, jim ga ne dam, ker se mi zdi, da so nasveti bergla in mi jo moramo pomagati zdravim ljudem odložiti. Oni bi radi vse na hitro, preprosto, vse instant, na dlani. Jaz pa sem prepričan, da pri Bogu stvari zorijo počasi. Prav Božja beseda ti pomaga, da prideš stvari v globino. Tudi sam zase sem tako želel, ampak so nekateri duhovniki tako pametovali in zganjali nasilje nad mano, da sem bil prav zmeden. Nazadnje

sem sam v Svetem Duhu prišel do iskanega. Ne vem, če mi povsem verjamemo Bogu. Verjame mo psihološkim, antropološkim vzorcem, ampak to je premalo. Saj vendar Bog daje življenje, daje navdihe, želje, svobodo. Ti si preprosto tam. Tudi če nimaš kaj povedati, Bog bo storil. To je najlepše. Večkrat samo poslušam, tudi po celo uro, samo kakšno podvprašanje dam. Pomembno je, da človek izreče in da ima poleg uho, ki ga zaznava. In doživljam, da mladi mene nagovarjajo. Je pa res, da so zelo tankočutni, zelo vidijo, kdo jih vzame zares. Skratka, iščejo človeka, v katerem bodo zares srečali Boga.

Kapucini imate v Cerkvi po tradiciji močno pridigarsko poslanstvo. To potrjuje tudi Škofjeloški pasijon patra Romualda iz 1721, ki je najstarejše slovensko ohranjeno dramsko besedilo. Pred nedavnim ste ga v Škofji Loki spet oživili in privablja množice obiskovalcev. 1. decembra 2016 je bil sprejet v Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine. V čem je še danes moč te dramatizirane pripovedi o izvirnem grehu in Kristusovem odrešenju?

V vsem, kar je. Pa ne privablja samo obiskovalcev. Privablja tudi te, ki nastopajo. Že zdaj se srečujem z družinami, katerih otroci se veselijo leta 2021, ko bo jubilejni pasijon in bodo sodelovali. Da, nagovarja z vsem, kar je. Najprej samo besedilo, ki je svetopisemsko. Težava pa je, da je jezik arhaičen in je težko razumljiv. Enim je to privlačno, drugi bi pa radi predvsem razumeli.

Kar so naredili pater Romuald, kapucini in sodelujoči v svojem času, moramo na svoj način storiti mi danes.

Da. Potreben je dober režiser. Ni dovolj, da je šolan in sposoben – če nima Božjega duha, ne bo šlo. To igralci sami zaznajo. To ni teater, to je zares dogodek Boga in človeka. Nastopa devetsto ljudi in so pod močnim čustvenim in intelektualnim pritiskom. Vendar si je pater Romuald stvar zelo dobro zamislil. Postaje pasijona je razdelil po vaseh, vsaka vas je imela svojo postajo, in ko so se naučili, so prišli skupaj in predstavili. S tem je Romuald povezal kraj in ljudi. To je bilo pastoralno zelo modro. Vse je zapisano, kateri kraj ima kateri del pasijona in tako delamo tudi zdaj. In kaj naredi Božji Duh! Ko sprejmeš Božjo besedo vase, te

Novi človek je človek Jezusa Kristusa: Jejte, kar se pred vas postavi ... Pojdite k ubogim ... Skloni se k tistemu, ki trpi ... Veseli se s tistim, ki se veseli ... Ta živost življenja, ki je ne moreš ukalupiti, pomeni umiranje sebi, daje pa veliko prostora človeku.

spreminja. In ko se igralec še obleče v oblačilo svoje vloge, postane ta oseba. Dobro je, da je prisoten duhovnik. Kajti zgodi se, da se igralec ali igralka kakšne težke vloge tako poistoveti s to osebo, da jo dobesedno doživlja. Ta oseba igralcu ali igralki postavlja ogledalo, v katerem se zagleda in spozna resnico o sebi. To zna biti dramatično. Pater Romuald je vedel, da se v človeku poživiva, če mu daš Božjo besedo. Z njo živi, jo premeleva, postaja to in vstopi v odnos do Boga Očeta in Jezusa Kristusa. Te osebe so vseskozi v stiku z Jezusovo besedo v Svetem Duhu in s svojo vlogo. To je res inteligentno zamišljeno. Na osebe, ki igrajo Jezusa, smo še posebej pozorni, da ne bi delali teatra, da si ne bi vzeli prevelike moči. Ko si z njimi, vidiš, kje je treba človeku pomagati, da prav razume.

Se pravi, da živo sodelujete z igralci.

Jaz sem začel zelo živo sodelovati. Želim biti zraven. Režiserju sem naravnost rekel, da brez molitve tega ne bo zmogel. To ni teater. Rekel sem mu, glej, nisi sam, tu smo bratje, jaz imam to rad, lahko ti pomagam, predvsem pa bom molil zate. Če ti to kaj pomeni, glej, se ti dajem na razpolago, če boš kar koli potreboval. Čez dan ali dva me pokliče in reče, Jožko, pojdiva skupaj v to. Povečini sem bil z njimi na vajah. Na začetku Pasijona sem vse nastopajoče blagoslovil. Sem zelo vesel, da sem prišel v Loko v letu priprav. Logika patra Romualda mi je blizu. V Vipavskem Križu sem se spraševal, kaj naj dam mulariji, ko me pa nič ne posluša pri verouku. Pa sem rekel, OK, bomo pa zaigrali. To pa je to. Božja beseda gre vanje, svoje doda kostum. Potem so pa videli, da jim gre in so želeli uprizoriti, češ, ne bomo imeli tega zase. In tako sodeluješ s starši pa z ekipo, ki pomaga, in imaš takoj sto ljudi. Je kot kvas, ki deluje, ali kot kamen, ki vzvalovi vodo. Rodi pa se iz nemoči.

To pa govori o aktualnosti Svetega pisma v vsakem času.

Zelo je aktualno. Sveto pismo sem začel brati pri štiriindvajsetih, ko sem bil spodbujen prek študentov, namreč, preberi si, premisli, povej, kaj te nagovori. Koliko lepega je prišlo od mojih kolegov, jaz pa nisem znal nič povedati. Pa so rekli, da ni treba ničesar na silo, ker Bog daje besedo. In sem videl, da če nisem bil nasilen do sebe in sem

Avtorica fotografije: s. Snežna Večko

dal več prostora Božjemu Duhu, je prišla beseda. In sem si kaj zapisal. Ko zdaj kaj od tega preberem, se sam sebi čudim. Ne prepoznaš več sebe, ker te to preseže. Sveto pismo je čudovito. Prvo darilo, ki sem si ga kupil za konec izpitov v prvem letniku agronomije, je bilo Sveto pismo. Še danes ne vem, kje sem dobil to pamet. Sem ga nosil vedno s sabo, je bilo lepo darilo, tudi veliko denarja sem dal zanj. Ko sem prišel domov, sem ga odložil na mizo. No, in moj triletni nečak ga je videl in že začel po njem pisati. Našel sem ga pri začetnih straneh. Pod njegove umetnije sem ga podpisal. Letos mu bom to Sveto pismo podaril, z razlogom.

Gotovo ga bo zelo vesel. In končno, katero je »tvoje« svetopisemsko besedilo in zakaj prav to?

To je tretje poglavje iz Pisma Kološanom: »Če ste torej vstali s Kristusom, iščite to, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na Božji desnici. Mislite na to, kar je zgoraj, ne na to, kar je na zemlji. Kajti umrli ste in vaše življenje je s Kristusom skrito v Bogu ... « To besedilo izraža moje življenje.

Pogovarjala se je s. Snežna Večko.

»SPOZNANJE NAPIHUJE, LJUBEZEN GRADI.« (1 Kor 1,8)

Duhovnost pri nogah

Grešnici je odpuščeno

Nekdo izmed farizejev ga je prosil, naj je z njim. Ko je stopil v farizejevo hišo, je sedel za mizo. In glej, ko je neka žena, ki je bila v mestu grešnica, izvedela, da je v farizejevi hiši pri mizi, je prinesla alabastrno posodo dišavnega olja in vsa objokana od zadaj stopila k njegovim nogam ter mu jih začela močiti s solzami. Brisala mu je noge z lasmi svoje glave, jih poljubljala in mazilila z oljem. Ko je to videl farizej, ki ga je povabil, je sam pri sebi dejal: »Ko bi bil ta prerok, bi vedel, kdo je ženska, ki se ga dotika, in kakšna je; vedel bi, da je grešnica.« In Jezus mu je odgovoril: »Simon, nekaj ti moram povedati.« On pa mu je rekel: »Učitelj, povej.« »Neki upnik je imel dva dolžnika. Eden mu je bil dolžan petsto denarijev, drugi pa petdeset. Ker nista mogla vrniti, je dolg obema odpustil. Kateri izmed njiju ga bo bolj ljubil?« Simon je odgovoril: »Zdi se mi, da tisti, kateremu je več odpustil.« On pa mu je rekel: »Prav si presodil.« In obrnil se je k ženi in rekel Simonu: »Vidiš to ženo? Ko sem stopil v tvojo hišo, mi nisi ponudil vode za noge; ta pa mi je s solzami zmočila noge in jih obrisala s svojimi lasmi. Poljubil me nisi; ta pa ni nehala poljubljati mojih nog, odkar sem prišel. Glave mi nisi mazilil z oljem; ta pa mi je z dišavnim oljem mazilila noge. Zato ti povem: Odpuščeni so njeni mnogi grehi, ker je močno ljubila; komur pa se malo odpusti, malo ljubi.« Njej pa je rekel: »Odpuščeni so tvoji grehi!« Tedaj so tisti, ki so bili z njim pri mizi, začeli pri sebi govoriti: »Kdo je ta, ki celó grehe odpušča?« On pa je rekel ženi: »Tvoja vera te je rešila! Pojdi v miru!« (Lk 7,36-50)

Pred tem odlomkom najdemo Jezusa, ki sprašuje: »S kom naj torej primerjam ljudi tega rodu? Komu so podobni? Podobni so otrokom, ki posejajo na trgu in kličejo drug drugemu: »Piskali

smo vam, pa niste plesali; peli smo žalostinko, pa niste jokali.«

Te kratke vrstice dobro označujejo človeštvo, ki se noče spreobrniti, človeka, ki se boji spremembe. Tak človek se veliko pritožuje in ima veliko »krivcev«, za katere meni, da mu ne dovoljujejo, da bi živel drugače. Te »krivce« poznamo vsi. Vane polagamo druge – najbližji so še posebej priročni –, polagamo sisteme, oblasti, hierarhijo ..., vse, kar nas je in nas bo vedno tudi razočaralo. Toda bistvo ni v simpatičnosti ali neprivlačnosti zunanjih okoliščin, temveč v tem, da človek sredi tega prepozna tistega edinega, ki je Svoboda in je prišel, da nas za to svobodo tudi osvobodi (prim. Gal 5,1).

Odkar je namreč Kristus prinesel odrešenje, nihče več ne more trditi, da je ujetnik zunanjih okoliščin ali sistemov. Človek namreč, ki sreča Kristusa, sreča odrešenje, sreča odpuščanje, sreča ljubezen, ki osvobaja in ni odvisna od zunanjih dejavnikov. Sami vemo, kako so celo sredi najtemnejšega koncentracijskega taborišča živeli ljudje, ki so bili notranje svobodni – ker so mnogo ljubili! Maksimilijan Kolbe je le ena od takih luči.

Svoboda je torej v ljubezni, ki ljubi. Kdor ljubi, pa nujno zajadra v nemirne vode, ki se jih ne da obvladati, kajti ljubezen je odnos, ta pa nujno vključuje spremembe. Tako lahko razumemo, zakaj je tistim, ki se teh sprememb bojijo, potrebno nenehno pritoževanje in nenehno iskanje razlogov, da piščali ne piskajo dovolj dobro za ples in pesmi niso dovolj ganljive za jok. Kdor ni pripravljen na odnos, bo preprosto moral iskati razloge za svojo »nemoč«.

S tem pa že vstopimo v hišo farizeja Simona, ki je tipični primer tistega, ki ljubi od zgoraj, z varne distance. Pred ljubeznijo objema postavijo in zato nenehno išče razloge, da se mu ne bi bilo potrebno prikloniti in se srečati z lastno omejenostjo, z lastnimi nogami.

Svoboda je torej v ljubezni, ki ljubi. Kdor ljubi, pa nujno zajadra v nemirne vode, ki se jih ne da obvladati, kajti ljubezen je odnos, ta pa nujno vključuje spremembe.

Nasproti njega v to »hišo pravičnosti in postave« Božja modrost postavi ženo, »ki je bila v mestu grešnica«. Ta dobesedno »vdre« v ta, za farizeja sveti prostor, in ga »onečasti« s pristno ljubeznijo, ki gre čez postavo. Žena pride, da bi jokala in plesala hkrati. Je namreč tista, ki ob Kristusu prepozna lasten greh, v istem hipu pa tudi ljubezen, ki ta greh umiva. Zato ob njem joče in pleše hkrati, mazili in poljublja, kar nekako simbolizira polnost življenja. Farizej Simon pa statično sedi in nemo opazuje ter sodi, kar simbolizira »mrtvost črke, ki ubija« (prim. 2 Kor 3,6).

Na katero stran se bomo postavili mi? K nogam ljubezni ali na stol postave? To je večno in temeljno vprašanje vsake generacije vernikov. Ta drama med živostjo odnosa s Kristusom, ki nenehno spreobrača, ter na videz varno stoičnostjo izpolnjevanja postave, ki ne zahteva nikakršnega spreobrnjenja, se odvija tudi danes.

Smo torej na prizorišču drame slehernega človeškega srca. Farizej je bil učen človek, kar pomeni, da je živel v prepričanju, da ima spoznanje. In zato je bil napihnjen. Povzdignil se je nad ostale kakor helijev balon, prepričan v pravičnost lastnega ravnanja. Žena spada v zbor tistih, ki so sestopili z višin in se srečali z lastno omejenostjo ter omejenostjo človeštva. Ona za razliko od farizeja svoj greh in ranjenost prepozna ter zato poišče Odrešenika. Pride, kakor odprta posoda, pripravljena, da to dišavo odrešenja tudi sprejme. Še več, pride kot tista, ki že ve, da ji je odpuščeno, in zato v odgovor Ljubezni stre alabastrno posodo dišavnega olja in Jezusu mazili noge, jih umiva s solzami, briše s svojimi lasmi ter poljublja s poljubi veselja in hvaležnosti. Podobno kakor nekoliko pozneje, tik pred Kristusovim vstopom v trpljenje, stori tudi Marta. In podobno kakor na predvečer velikonočne daritve Učitelj stori svojim učencem. Skloni se, učencem umiva noge in jih vnaprej briše in mazili s svojo daritvijo ljubezni.

Noge so tisti del telesa, ki se dotikajo sveta in povezujejo z umazanijo. Zato je nemogoče, da bi se ne tudi ranile, odrgnile, poškodovale ali preprosto nabrale prahu te zemlje. Vsi nosimo posledice zemlje, ki je s prvim grehom postala polje truda in znoja (1 Mz 3,18), postala je smrt in človeka spominjala na izgubljeni raj. Zato jih Kristus umiva in s tem že nakazuje, kako se ta »izgon iz raja« zaključuje, puščava pa že dobiva prve orise

novega rajskega vrta. Z Njegovim vstajenjem zemlja torej preneha biti zadnja postaja človeka, temveč se odpre in vrne življenje, kraj, na katerem je stal grob, pa se ponovno spremeni v vrt!

»Na kraju, kjer je bil Jezus križan, pa je bil vrt ...« (Jn 19,41).

Samo v Bogu je možen paradoks, da iz prekletstva nastane blagoslov, iz puščave cvetoči vrt, iz mesta križanja pa mesto vstajenja. Tako je paradoks nujen tudi v življenju vseh, ki so Ga srečali in v Njem živijo. Tisti vedo, da omejenost in padec ne moreta imeti zadnje besede, temveč nujno postaneta začetek novega. Žena je to vedela, zato se je vpričo tolikih vzvišenih pogledov približala. Od zadaj, kakor tudi tista krvaveča žena (Mr 5,28), in se Ga dotaknila. Vedela je, da potrebuje dotik in srečanje. Vedela je, da tam, sredi vzvišenih pogledov, obstaja Pogled, ki ljubi in umiva. Vedela je, da je njeno življenje, čeprav trenutno razbito in v črepinjah kakor alabastrna posodica v njenih rokah, v Njegovem pogledu lahko začetek čudovite dišave. To je skrivnost odpuščajoče ljubezni.

Iz Lukove pripovedi ni jasno, ali je najprej ljubezen ali odpuščanje. Ali je žena najprej ljubila in ji je bilo zato odpuščeno, ali ji je bilo najprej odpuščeno in je zato ljubila. Luka namerno pusti nejasno sosledje, saj gresta ljubezen in odpuščanje vedno z roko v roki. To sta nerazdružljivi dvojčici, ki ne obstajata ena brez druge. Tisti, ki sebe spozna kot omejenega in ne samozadostnega, išče odnos. In kdor išče odnos, najde ljubezen, najde pa tudi odpuščanje, ki edino ohranja življenje.

Drugače pa je za tiste, ki v Kristusu ne spoznajo odrešenika, temveč zgolj učitelja postave. Takrat je treba predenj prihajati z vsemi »make-up-i«, paziti je treba na vsako kretnjo in gesto ter iz strahu pred neobvladljivim poskušati obvladovati vse in vsakogar. Simon je zelo obremenjen z nastopom in tekmo za pridobitev novih točk in ohranitev starih. Zato se je njegova hiša (in srce) spremenila v shodnico prepovedi in zapovedi, v prostor frustracije ali ošabnosti, ki ga prestraši sleherni vdor ljubezni in živega odnosa.

Silvano Fausti odnos farizeja Simona do Boga imenuje celo »odnos prešuštva«, saj si s svojim življenjem in znanjem Boga kupuje, s tem pa za-

Samo v Bogu je možen paradoks, da iz prekletstva nastane blagoslov, iz puščave cvetoči vrt, iz mesta križanja pa mesto vstajenja. Tako je paradoks nujen tudi v življenju vseh, ki so Ga srečali in v Njem živijo. Tisti vedo, da omejenost in padec ne moreta imeti zadnje besede, temveč nujno postaneta začetek novega.

vrača zastojnost ljubezni, ki išče samo za to, da bi se jim dala. Da bi jih ljubila. Ob zidu farizejev se ta ljubezen mora ustaviti, saj v njem ne najde špranje, skozi katero bi lahko prinesla milost. Oni milosti ne potrebujejo!

Žena tako s svojim grehom prešuštvovanja postane kakor ogledalo za farizeja, ki se vanj nikakor ne upa pogledati! Postavi se predenj in vztraja kakor tiho nežno vabilo, ki poskuša prodreti skozi špranje postave.

Značilnost Ljubezni je ravno ta, da ne neha iskati por tudi sredi velikih betonskih ograd, v katere so se skrili ljudje postave, da bi jih osvobodila in lju-

bila. Tako žena za farizeja Simona postane obisk Boga. Morda močnejši kakor sam obisk Jezusa, ki ga je poskušal spraviti v svoje predalčke. Bog, ki ne odneha, ga je tako v svoji modrosti obiskal drugič – v ženi.

Ko bi tudi sami upali prisluhniti obiskom Boga in pričeli gledati z očmi, ki so jih oprale solze ganjenosti! Da bi si tudi sami upali skloniti k lastnim nogam ranjenosti in našli Učenika, ki jih že umiva! Umiva prahu greha, zdravi ran tega sveta in jih obuja s sandali sinovstva, da bi lahko hodili za Njim. V odpuščanju in ljubezni, ki ne mine in ki vselej osreči s plesom veselja tiste, ki si upajo biti majhni in svobodni!

BRALCI BOŽJE BESEDE S POSLANSTVOM

Živa občestva vernih, ki sodijo med osrednje cilje in naloge nove evangelizacije, niso možna brez poslušanja oziroma branja Božje besede, tako v zasebnem kot cerkvenem življenju. Na to lepo kaže vsaka sv. maša, ki nas hrani tako s Kruhom kot z Besedo.

V večini župnij z zadovoljstvom srečujemo lepo število vernic in vernikov, ki pri bogoslužju pogumno in velikodušno stopajo za ambon in berejo Božjo besedo. Med župnijami pa opazimo tudi razlike: marsikje obstajajo lepo urejeni razporedi izbranih bralcev, drugod se išče bralce tik pred začetkom maše, nekje se bralci redno ali vsaj občasno srečujejo ter se usposablajo za svoje poslanstvo, drugod takšnih srečevanj ni ali pa niso redna. Za lepo branje Božje besede med bogoslužjem je premalo samo vaja v branju, ampak je potrebno poznati tudi stalno poglobljanje svetopisemskega znanja, bogoslužja in duhovnosti. Od vsakega bralca se pričakuje, da iz Božje besede, ki jo bere pri bogoslužju, tudi živi in zanjo pričuje v svojem življenju.

V mariborski nadškofiji začenjamo ciklus bolj organizirane priprave bralcev. Želeli bi, da bi postopno v vsaki župniji imeli bralce s podeljenim poslanstvom. Zavedamo se, da tudi bralec Božje besede opravlja enako odgovorno poslanstvo kot delivec sv. obhajila. V obeh primerih oznanjamo in delimo živega Gospoda! V zadnjem letu nam je uspelo postaviti živo strukturo formacije izrednih delivcev sv. obhajila. Nekaj podobnega bi želeli pripraviti tudi za bralce Božje besede. Na različnih krajih bodo potekala kratka biblična, liturgična in retorična izobraževanja, ki ga bo usklajeval škofijski referent. Pri tem bodo sodelovali tudi člani Slovenskega bibličnega gibanja in Biblične šole *Evangelii gaudium*. Predvideno je, da bi bili na nedeljo Svetega pisma bralci s škofovim blagoslovom postavljeni v službo bralca – lektorja. Tudi naprej jih bo spremljala in povezovala tako na dekanjski kot škofijski ravni formacijska skupina, ki bo skrbela za permanentno poglobljanje v vsebine Božje besede in poslanstvo bralca/bralke Božje besede.

Vabimo vse, ki bi se želeli vključiti v pripravo na poslanstvo bralcev Božje besede, da se ogласite pri svojem domačem župniku, ki vas bo preko Pastoralne službe Mariborske nadškofije vključil v ta proces.

Vinko Potočnik, voditelj PAS (Pastoralno-animacijska skupina Mariborske nadškofije)

»NE POŽELI NJENE LEPOTE V SVOJEM SRCU.« (Prg 6,25)

»Ne poželi njene lepote v svojem srcu.« (Prg 6,25)

Pregovori so starozavezna modrostna knjiga, ki v kratkih, enovrstičnih izrekih – pregovorih – razlaga »visoko« teologijo na praktičen, vsakdanji in vsakemu razumljiv način. Izražanje je zato jedrnato, pregovori so sočni, oprijemljivi in bistroumni. Pridigar pravi, da so ti kratki sestavki kakor osti, s katerimi so zbadali in poganjali vole, in kakor klini, s katerimi so pritrjevali šotor pred viharjem. Kristus, sama Modrost, je presegel nauk iz Pregovorov, čeprav nekateri pregovori hkrati že naznanjajo moralni nauk evangelijev. Eden takšnih je Prg 6,25: »Ne poželi njene lepote v svojem srcu, naj te ne ujame s svojimi trepalnicami ...«

Starim je bilo rečeno

Jezusovo preseganje starozaveznega judovstva kažejo znamenite »antiteze« v govoru na gori: »Slišali ste, da je bilo starim rečeno ... Jaz pa vam pravim ...« (Mt 5,21.22 idr.). Jezus s tem ljudi uči, kako je treba ravnati: starozavezne zapovedi je treba uresničiti! Toda ni dovolj, Jezus zahteva preseganje ozkega »pogodbenega« odnosa. V antitezah se kritično sooči z ozkim in celo sprevrženim razumevanjem zapovedi. Dotakne se tudi vprašanja prešuštva, natančneje poželenja srca – »Slišali ste, da je bilo rečeno: Ne prešuštvuj! Jaz pa vam pravim: Kdor koli gleda žensko, da jo poželi, je v srcu že prešuštoval z njo.« (Mt 5,27-28).

»Slišali ste« in »Ne prešuštvuj!« se nanaša na (sedmo) Božjo zapoved (2 Mz 20,14 = 5 Mz 5,18).

Jezus se je s temi besedami odzval na vsebinsko razvrednoteno razumevanje prepovedi prešuštvovanja, ki je prevladovalo v njegovem času. Na primer, moški je prekršil Božjo zapoved, tj. storil akt prešuštvovanja le, če je imel spolne odnose z ženo, ki je bila zaročena (prim. 5 Mz 22,23-27) ali poročena z drugim moškim (prim. 3 Mz 18,20; 20,10; 5 Mz 22,22). Poročen moški, ki je obiskal prostitutko, ni prekršil zapovedi. Prav tako mu ni bilo prepovedano imeti spolnih odnosov s sužnjami svoje hiše itd.

Jezusov poziv zato prepoved prešuštvovanja (Mt 5,27-30) razširi do izvora greha. Ker je spolnost nekaj primarnega in vpliva na celotnega človeka, pot k svetosti in polnosti ne more voditi mimo nje, ampak mora biti njen sestavni del. Pri tem ne obstaja samo prešuštvo telesa, ampak tudi srca. Človekovo ravnanje pa je odvisno predvsem od srca, njegovih intimnih drž in teženj.

Poželenje v srcu

Vrstica Prg 6,25 je umeščena znotraj besedila, ki svari pred nevarnostjo prešuštvovanja (6,20-35). Starši svojemu sinu polagajo na *srce* besede zapovedi in nauka (6,20): »Priklepaj ju [zapoved in

nauk, op. a.] vedno na svoje *srce*, pripenjaj si ju okrog vratu.« (6,21). V jeziku, ki mu manjkajo abstraktni izrazi, kot je hebrejski, se čustvo ali čutenje poskuša oživeti tudi z aluzijami na posamezne telesne dele. Vrstica 6,25 pokaže, da je to srce, ki ima v biblični govorici središčno mesto in predstavlja notranje počelo in gibalno človeških dejanj in nehanj. Srce predstavlja celovito posameznikovo osebnost; njegovo bit, čutenje, voljo, misli (Prg 16,1.9; 19,21) in občutke (14,10.13; 17,22). Vsa človeška dejanja, slaba ali dobra, prihajajo iz srca (1 Mz 6,5; 8,21; 2 Sam 7,3; Sir 37,17-18; Mt 12,33-35):

»Človekovo srce načrtuje svojo pot ...«
(Prg 16,9)

»Koren načrtov je srce, štiri reči izvirajo iz njega: dobro in hudo, življenje in smrt ...«
(Sir 37,17-18)

»Obrazu daje podobo človeško srce.«
(Sir 13,25)

Zaradi tega svetopisemski avtor knjige Pregovorov največjo skrb posveča negi srca:

»Z vso skrbjo varuj svoje srce, kajti iz njega izvira življenje.« (Prg 4,23)

Prav srce predstavlja »prizorišče« dinamike poželenja tudi v Prg 6,25. Objekt poželenja je najverjetneje poročena (6,26.29) ženska – tako razumevanje potrjuje sobesedilo. Dinamiko poželenja v vsakem primeru sproža njena zunanja lepota, ki je podčrtana z omembo vidno zaznavnega elementa (trepalnic), ki predstavlja dodatno krepitev želje kot izkušnjo zunanje stvarnosti.

Zdi se, da starševsko svarilo temelji na »svetopisemski izkušnji«, saj poznamo primere iz Svetega pisma, kjer so posamezniki prikazani kot nemočni zoper poželenje, kar jih vodi do izgube nadzora in posledično (moralno) neprimernih, celo nasilnih dejanj (faraon do Sare v 1 Mz 12,10-20; Potifarjeva žena do Jožefa v 1 Mz 39,6-20; Amnon do Tamare v 2 Sam 13,1-22 itd.).

Naklep (nagnjenje) srca in ustrezajoče dejanje sta v resnici dve ločeni resničnosti, ki pa imata med seboj močno vzročno-posledično povezavo, zaradi česar biblična misel oba dojema kot enovit proces. Poželenje predstavlja nekakšno notranjo nujnost dejanja potešitve, zunanje uresničitve. Opisano lahko ponazorimo z bibličnim primerom v 1 Kr 11,9, kjer beremo, da je Salomon *nagnil* svoje srce k drugim bogovom, kar pomeni, da je daroval tujim bogovom (srce odvrniti od Boga – nagnjeno srce – je enako dejanju malikovanja):

»GOSPOD se je razsrdil nad Salomonom, ker je svoje srce odvrnil od GOSPODA, Izraelovega Boga, ki se mu je dvakrat prikazal in mu zapovedal prav to, naj ne hodi za drugimi bogovi.«

Če torej upoštevamo etiko namena v Stari zavezi in prisluhnemo prerokom (Jer 6,19), ki grozijo in opozarjajo, da je Izraelova nesreča »sad njihovih naklepov« – potem lažje razumemo, zakaj je bilo poželenje, ki ga omenja Pridigar (6,25) oz. kasneje Jezus (prim. Mt 5,27-30), dojeta kot enakovredno dejanju prešuštva.

Zaključek

Subjekt pregovora 6,25 je mlad mož, ki vstopa v svet odraslosti. Na tej poti je zaradi svoje neizkušenosti izpostavljen različnim nevarnostim, tudi privlačnosti žene (6,20-35), ki predstavlja objekt poželenja. Dinamiko poželenja sproža ženina telesna lepota, ki je podčrtana z omembo vidno zaznavnega elementa (trepalnic), kar predstavlja dodatno krepitev želje kot izkušnjo zunanje stvarnosti.

Za razumevanje poželenja je pomembno prizorišče dinamike poželenja, torej srce. Hotenje (nagnjenje) srca in ustrezajoče dejanje sta med seboj močno vzročno-posledično povezana, zaradi česar biblična misel oba dojema kot enovit proces.

Starši svojega sina svarijo, podobno kot Jezus, na pomen srca. Na ta način se Jezus z antitezami najprej postavi v tradicijo preroške kritike, ki si je v vsakem času prizadevala pokazati na zlorabe, ki so jih povzročile legalistične razlage postave. Gre torej za »korektivno« učenje – v temelju to ni novo učenje ali novi poudarki, temveč klicanje k izviro, razodetju in popravljanju izkrivljene podobe Boga in sočloveka.

HLOJINI DOMAČI

»Bratje, rotim vas v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa: vsi govorite isto in med vami naj ne bo razprtij. Med seboj se dopolnjujte v istem umu in istem hotenju ... V mislih imam to, da ta ali oni izmed vas pravi: »Jaz sem Pavlov, jaz Apolov, jaz Kefov, jaz pa Kristusov.« ... Mar je Kristus razdeljen? Mar je bil Pavel križan za vas? Mar ste bili krščeni v Pavlovo ime?» Tako je zapisal apostol poganov Pavel cerkvi v Korintu (1 Kor 1,10-13).

Hloja, pravijo komentariji, pomeni *zelena trava* ali *zeleni kalček*. Gospa je verjetno živela v Korintu in je bila vernica korintske skupnosti. Njena družina je – smemo sklepati – bila zelo ugledna; Hloja je najbrž bila matrona (gospodarica). Vsi v njenem gospodinjstvu so bili užaloščeni zaradi razprtij in strankarstva v skupnosti. Po pomoč so se zatekli k ustanovitelju svoje skupnosti. Morda so mu pisali ali k njemu poslali sla. Želeli so, da bi apostol ukrepal, mogoče celo osebno. Da ga ne bi kdo obtožil, da posluša govorice, Pavel natančno pove, od koga je prejel informacijo. Še bolje je, da ga je obvestila skupina vernikov in ne eden sam. Hloja in njeni kot dobro stoječa družina niso imeli kakšnega osebnega interesa. Skrbelo jih je za skupnost in ugled Božjega dela, ki ga je Gospod začel v Korintu prav po apostolu poganov – Pavlu.

Hloja in domači so bili osebnostno zreli in duhovno dovolj dorasli, da so mogli zaznati, da se v skupnosti dogaja razkol. Bratje so se bahaško vedli zavoljo darov Svetega Duha, kakor da bi jih prejeli po zaslugah in ne po milosti. Na srečanjih je vladal nered. Očitno darov Duha niso znali uporabljati. Tekmovali so in povzdigovali vsak svoj dar nad darove drugih. Zdi se, da so večinoma »govorili v jezikih«, prevajal pa ni nihče. Tako je vse skupaj bilo zgolj nekoristen hrup. Zato jih je apostol opozoril: »In zdaj, bratje, kaj bi vam koristil, če bi prišel k vam in govoril z darom jezikov, pa vam ne bi govoril o razodetju, spoznanju, prerokbi ali nauku? Podobno je z neživimi stvarmi, ki dajejo glas, kakor so piščal in citre. Kako bomo prepoznali, kaj igra piščal ali kaj igrajo citre, če ne dajejo različnih glasov? Kdo se bo pripravil za boj, če trobenta ne bi dala razločnega glasu? Tako je tudi z vami: ne bodo mogli spoznati pomena vašega govora, če z darom jezika govorite nerazumljive besede. V zrak boste govorili. Kdo ve, koliko vrst glasov je na svetu in nič ni brez glasu. Če torej ne vem, kaj glas pomeni,

bom za tistega, ki govori, tujec, in tisti, ki govori, bo zame tujec. Tako se tudi vi, ker ste vneti za duhove, potrudite, da boste obilno koristili pri izgrajevanju Cerkve. Kdor torej govori z darom jezika, naj prosí, da bi mogel tudi razlagati. Če namreč molim z darom jezika, moli moj duh, toda moj um je brez sadu. Kaj bom torej storil? Molil bom v duhu, molil pa tudi z umom. Prepeval bom v duhu, a prepeval tudi z umom. Kajti če moliš zahvalno molitev v duhu, kako bo mogel človek, ki stoji na mestu nepoučenega, na tvoje zahvaljevanje reči »amen«, ko pa ne ve, kaj govoriš. Res da se ti lepo zahvaljuješ, a drugega to ne izgrajuje. Hvala Bogu, bolj kakor vi vsi govorim z darom jezikov, toda v Cerkvi raje povem pet besed s svojim umom, da bi poučil tudi druge, kakor pa na tisoče besed z darom jezika.« (1 Kor 14,6-19).

Prvič je *glosolalija* omenjena v Apd 2,4. Na prve binkošti zgodnje Cerkve so učenci prejeli Svetega Duha. Bolj ali manj so se skrivali v »zgornji izbi«, kajti Gospod ni bil več med njimi (Apd 2,1). Ko pa so prejeli Duha, so navdušeni in pogumni pritekli med množico romarjev. Jeruzalem je bil na praznik poln. Romarji so bili z vseh koncev Imperija. Judje so bili ljudstvo eksodusov. Razen štiristo let suženjstva v Egiptu so doživeli še sedemdeset let izgnanstva v Babilon (2 Kr 25). Številne družine se niso vrnile. Po nasvetu preroka Jeremija so pognali korenine v izgnanstvu ter prevzeli govorice ljudstev okolja (Jer 29,10). Kljub temu so se vsako leto zbirali v Jeruzalemu (Apd 2,5). Povezovala jih je vera v enega Boga. Prav med te različno govoreče Jude so pritekli učenci in pripovedovali o velikih Božjih dejanjih. Zanimivo – vsi so jih razumeli, kajti učenci so govorili v jezikih romarjev (Apd 2,7). Čudež je prav v tem, da učenci teh jezikov niso poznali. Sami sebe niso razumeli, drugi pa so jih razumeli. V Korintu so verniki »govorili v jezikih« drug čez drugega, a vsi hkrati. Bilo je neprijetno živahno, kakor recimo danes v nekaterih karizmatičnih skupinah. Apostol Pavel je moral priostriti pero in jim napisati številna navodila (1 Kor 12).

Hloja je dragocen primer čuječega, duhovno budnega kristjana. Jezus in apostoli so vedno znova opozarjali, naj bodo učenci budni, da jim nasprotnik ne bi podtaknil še kakšnega izdajalskega Iškariota. Pavel nikdar ne bi napisal pisma korintski skupnosti, če v Korintu ne bi bilo teh »stebrov občestva«, Hlojinih domačih. Njihova zasluga je, da imamo kar dve pismi Korinčanom.

Na Cerkev se jezi svet in njena otročad. Zgledujmo se po Hloji in sklenimo: zavzemali se bomo za vse brate z molitvijo in dejanji; srčno bomo pristopali k tistim, ki se nas zaradi nevednosti bojijo; blago jih bomo sprejemali in gradili mostove med vsemi ljudmi dobrih namenov, najprej med kristjani in potem širše.

BOŽJA BESEDA ... KER RADI ŽIVIMO!

Avtorica fotografije: Nina Zorman

Božja beseda se pogosto zdi oddaljena, (pre)vzvišena, tuja, celo dolgočasna. Na prvi pogled jo je zelo težko živeti, saj se vse težje poistovetimo z ljudmi, o katerih beremo ali poslušamo. Jasno pa je, da en pogled ne zadostuje in da se ob pozornem branju vselej najde beseda, ločilo, stavek ... ki v določenem trenutku zadane na pravo mesto, resnično nagovori in odmeva. Že za odraslega, ki se poskuša vsaj malo poglobiti, je to lahko trd oreh. Kako bi torej lahko Besedo dovolj približali razigranim otrokom?

Voditelji in animatorji katoliških počitnic za osnovnošolce, znanih kot *Rad živim*, se o tem sprašujemo znova in znova. Z otroki preživimo poletni teden, v katerem jim želimo približati

Boga ter pokazati lepoto in moč Besede. Ta pravzaprav vodi ves *Rad živim*, zato je pri nas še kako aktualna.

Do prve zagate bi lahko prišlo že na samem začetku: kje začeti, katere svetopisemske odlomke izbrati. Toda ugotovili smo, da bi bilo to nepotrebno delo, saj so ga za nas zelo dobro in z Božjo pomočjo opravili že drugi. Potrebujemo samo koledar (in Sveto pismo, seveda) – vsak dan namreč uporabimo kar dnevno Božjo besedo. Ta je preprosto najboljša izbira, saj jo slišimo tudi pri sveti maši, pogosto se več dni povezuje in nato sestavi v celoto, za nameček pa še neverjetno aktualno nagovarja.

Že pri jutranji molitvi navadno slišimo katero od drobtinic dneva, še bolj pa se Besedi posvetimo skupine v pripravi na sveto mašo, ko moramo za dober uvod v mašo, očenaš ali pozdrav miru zares prepričljivo aktualizirati vsebino berila oziroma evangelija ter jo po možnosti povezati še z vsebino zgodbe, ki smo jo slišali večer prej. Tudi iz slednje namreč črpamo skozi ves dan. Najbrž ni treba poudarjati, da otroci s svojimi pogledi, povezavami in idejami pogosto prijetno presenetijo. Nato pri sveti maši znova prisluhnemo Besedi, da »se usede« ... seveda pa nam pri tem pomaga tudi gospod župnik s pridigo.

Animatorji posvetimo posebno pozornost pripravi večerne molitve. Da bi se ta kar najtrdneje zasidrala v spomin, jo poskušamo vsak dan pripraviti na karseda izkustven način. Prava »uspešnica« je bila na primer molitev nekega dne, ko smo v evangeliju slišali, da se je Jezus daroval za nas. Pri molitvi so nas dejansko napadli volkovi. Izvedeli smo, koliko ljudi (ovac) bodo ugrabili in pojedli ... Le kdo bi se prostovoljno žrtvoval? Ko se človek znajde sredi dogajanja Božje besede, neizogibno začne razmišljati o njenem pomenu, vsak jo doživi na svoj način s tem, kar nosi v srcu. In prav to je tisto, kar nas bogati in spreminja.

Avtorica fotografije: Nina Zorman

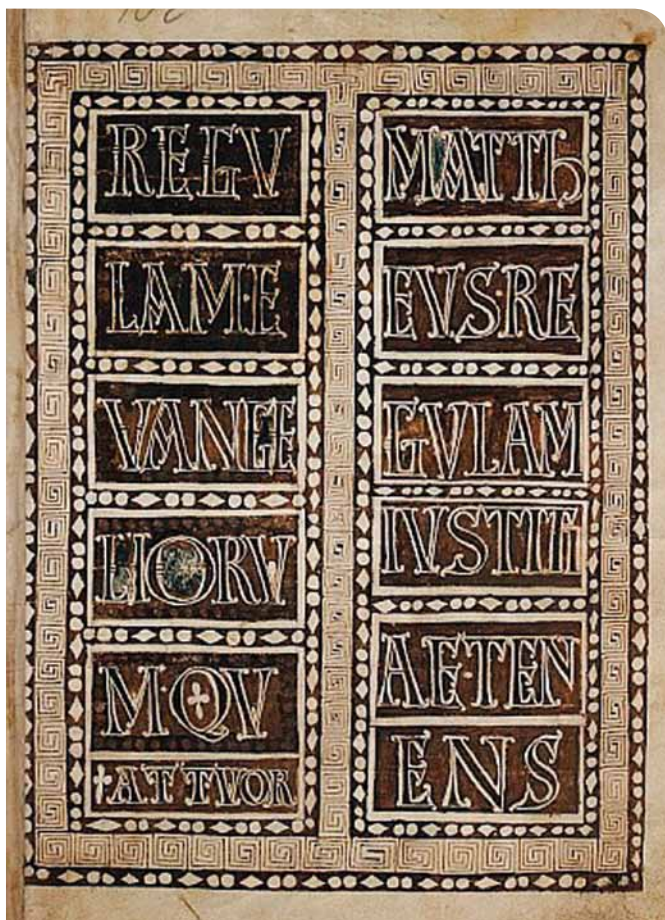
Tako *Rad živim* diha z Božjo besedo. Skozi dan, ki ga ekipa začne in konča z brevirjem, skozi teden ... skozi vse leto, pravzaprav. Če se nam kdaj zdi, da otroci česa ne bodo doumeli, je to morda zato, ker (še) nismo doumeli sami. A za Božje kraljestvo moramo postati kakor otroci.

Avtorica fotografije: Nina Zorman

Ko se človek znajde sredi dogajanja Božje besede, neizogibno začne razmišljati o njenem pomenu, vsak jo doživi na svoj način s tem, kar nosi v srcu. In prav to je tisto, kar nas bogati in spreminja.

FORTUNACIJAN OGLEJSKI RAZLAGA PROVOKATIVNOST SIROFENIČANKE (Mt 15,21-28)

Naslovna, iluminirana stran kodeksa z napisom
Regula evangeliorum quattuor

Nedavno odkritje Fortunacijanovega dela

Gotovo je res, da mora vsako obdobje najti svoje, najprimernejše načine za razlago evangelijev, ki bo omogočala globoko razumevanje med kristjani in drugimi išočimi ljudmi. Res pa je tudi, da se velikokrat izkaže za plodovito, če se vračamo po navdihe k bogati patristični literaturi.

Na začetku 21. stoletja živimo v čudovitem obdobju, ko nam je na voljo največ tovrstne literature

– tudi v našem jeziku – doslej. Vedno znova pa strokovnjaki presenečajo z najdbami kakšnega pozabljenega ali izgubljenega dela.

Tako je pred nedavnim, oktobra 2012, avstrijski klasični filolog Lukas J. Dorfbauer odkril delo *Razlage evangelijev* (*Commentarii in evangelia*) oglejskega škofa Fortunacijana iz 4. stoletja (ok. 300–ok. 370), ki je bilo dotlej več kot tisoč let pozabljeno in ohranjeno le v redkih fragmentih.

V kodeksu 17 kölnske stolne knjižnice je na 103 pergamentnih listih latinskega besedila razlag evangelijev, ki je zaradi nekaterih arhaičnih oblik (npr. Lucanus in ne Lucas), stare verzije latinskega Svetega pisma (*Vetus Latina*), značilnih naslov posameznih delov razlage (gl. Hieronim v *De vir. ill.* 97 in *Comm. in Matt.*, praef.) in ujemanja s poznanimi fragmenti z gotovostjo prepoznal do takrat nepoznano Fortunacijanovo delo.

Razlage evangelijev

Besedilo sestavljajo štirje glavni deli: uvod s splošnimi karakteristikami štirih evangelijev (*Regula evangeliorum quattuor*); obsežna razlaga Mt 1,1–28 (M. long.); oštevilčen seznam 160 naslovov posameznih poglavij komentarja (cap.) in sam komentar. Fortunacijanove *Razlage evangelijev* vsebujejo 129 poglavij razlag k skoraj celotnemu Matejevemu evangeliju, 13 poglavij razlag k Lukovemu evangeliju (Lk 1–5) in 18 poglavij začetka Janezovega evangelija (Jn 1–2,11).

Delo je izjemnega pomena, saj predstavlja najstarejši doslej poznani latinski komentar evangelijev (sredina 4. stol.). Podobno kot pred njim že Viktorin Ptujski, katerega dela so (razen *Razlage Razodetja*) žal izgubljena, Fortunacijan predstavlja začetke latinske eksegeze, ki je začela z razlaganjem Svetega pisma po vzoru starejših grških komentarjev (Origen, Hipolit).

Vera kánaanske žene

(Mt 15,21-28)

Da bi lahko okusili duha Fortunacijanove razlage evangelijskih, si oglejmo, kako predstavi zanimiv dogodek srečanja med Jezusom in Sirofeničanko (Mt 15,21-28, prim. Mr 7,24-30) (*Razlage evangelijskih* M. LXXVIII).

• Upravičeno prosila usmiljenja

Žena zanj pomeni podobo Cerkev, ki prihaja iz poganskih ljudstev in prosi milost; demoni, ki so mučili njeno hčerko, pa so bili pogansko malikovalstvo:

»Kánaanska žena, poganka, je podoba Cerkev, ki prihaja k veri od vseh poganov. Ko je ona prepoznala Davidovega sina, se razume – Božjega sina, ki so ga preroki napovedovali, da bo prišel iz Davidovega potomstva in rešil vse pogane pred hudicem, ga je upravičeno prosila usmiljenja (*merito misericordiam petebat*) za svojo hčerko, ki so jo mučili demoni; tj. za poganske narode, ki so jih nečisti duhovi držali v zmoti malikovalstva.« (l. 1828–1833)

• Da bi se razodela njena vera

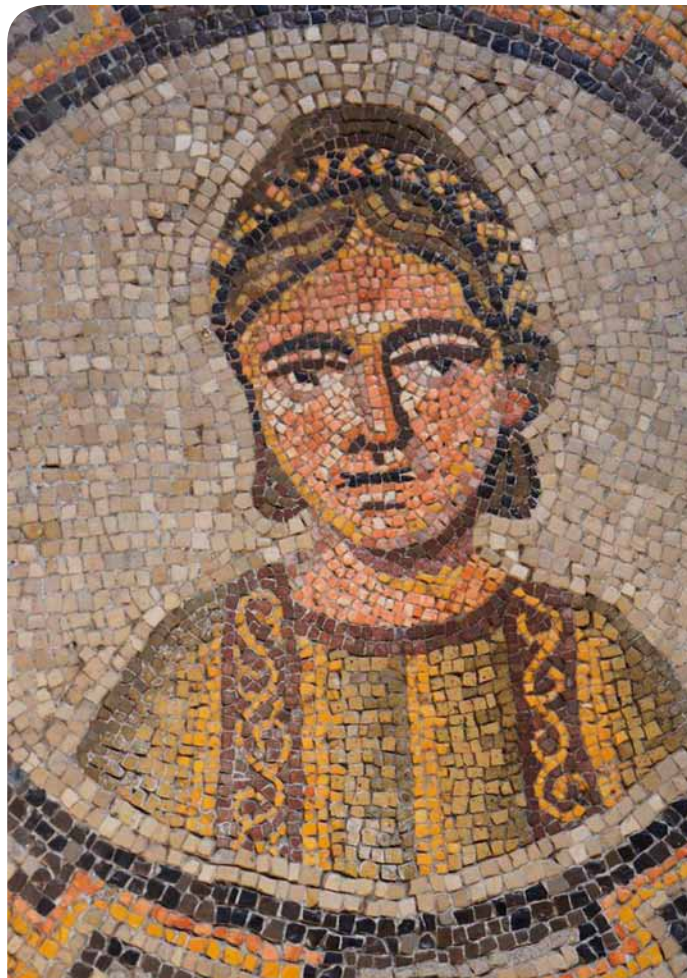
Kristusov skrivnostni odnos navidezne brezbržnosti za Fortunacijana predstavlja le nekakšen zamik milost z namenom, da bi lahko žena izrazila svojo vero:

»A Jezus ji ni odgovoril niti besede; Gospod se je pretvarjal; ne, ker ne bi hotel uslišati, kar je prosila, temveč, da bi bila vera žene razodeta vsem (*ut fides mulieris omnibus manifestaretur*). Ko so apostoli, namreč svetovalci Cerkev, videli, da je v ženi delovala skrivnost iste Cerkev, so ji pomagali s svojimi molitvami. Ko so namreč govorili, *ker vpije za nami*, so pokazali klicanje Cerkev h Gospodu po Gospodovem vstajenju in njen prihod k veri.« (l. 1833–1838)

• Odrešenje preneseno vsem narodom

Tudi navidezno Jezusovo ekskluzivnost razume Fortunacijan v smislu razvoja proti univerzalnosti v zgodovini odrešenja:

»Gospod je odgovoril, da ni poslan, *razen k izgubljenim ovcam Izraelove hiše*; predvsem zaradi zaslug njihovih staršev je prišel rešiti izraelsko ljudstvo, če bi le hoteli verjeti. Toda zaradi njihove slepote duha in zavrnitve tvorca življenja, ki je

Detajl mozaika starokrščanske oglejske bazilike

bil najprej poslan k njim – kot pravi Janez: *V svojo lastnino je prišla, toda njeni je niso sprejeli*. – je bilo odrešenja preneseno vsem narodom (*translata est salus ad universas nationes*).« (l. 1839–1843)

• Kruh kot Kristusovo telo

Sijajna je tudi razlaga drobtinic kruha, ki padajo z mize, ki lahko predstavljajo tudi evharistično skrivnost:

»Ko ga je žena roteče in vztrajno prosila, naj ji pomaga, je Gospod, da bi se razodela njena vera, odgovoril, da ni dovoljeno (*non licet*) jemati kruh otrokom in ga metati psom. Kot kruh pokaže svoje telo (*panem corpus suum ostendit*), psi pa pomenijo pogane. Gospod namreč pravi, da se ne sme take milosti dajati poganom, ker so nevedni. S tem se žena strinja, ko reče »Tako je, Gospod«, kar pomeni: »Prav govoriš, da niso vredni.« (l. 1843–1849)

• **Psički so pogani, drobtine nauki apostolov, miza Izraelci**

Fortunacijan nato razloži še zadnje tri podobe:

Ker pa je vedela, da je odrešenje obljubljeno tudi poganom, je dodala, da tudi »psički *jedo od drobtin, ki padejo z mize njihovih gospodarjev*. S psički je pokazano, da bodo vsi pogani prišli k veri in jedli od drobtin – tj. od naukov prerokov in apostolov, – ki padajo z mize – kar pomeni ločitev od skupnosti judovskega ljudstva in obnovitev človeškega rodu. Miza namreč, po Davidu, predstavlja zbor ljudstva.« (l. 1849–1854)

• **Gospodarji – Oče in Sin**

Zanimiva je tudi razlaga podobe »mize gospodarjev«, saj v latinščini *dominus* pomeni tako gospodarja kot tudi Gospoda:

»Ko pa je rekla *gospodarjev (dominorum)*, to pomeni dve osebi: Očeta in Sina. Žena je torej spoznala, da je Sin pred vsemi veki neopisljivo izšel iz Očeta, in sicer Gospod od Gospoda (*dominus scilicet de domino*), zatorej pravi *gospodarjev*. Tega judovsko ljudstvo, ki je poslušalo postavo in preroke, ni moglo razumeti.« (l. 1854–1858)

• **Omega – eshatološki čas vere**

Vseskozi je za Fortunacijana pomembna vera žene, ki predstavlja čas Cerkve, hkrati pa se sklicuje tudi na nicejsko veroizpoved, ki je zavrnila arijanski nauk, da Kristus ni Bog, Gospod, enega bistva z Očetom:

»Zaradi tega je Gospod upravičeno hvalil vero žene in ji naklonil, kar je prosila. Rekel je namreč: *O žena, velika je tvoja vera. Zgodi naj se ti, kakor želiš*. Ko namreč pravi O, kaže na dovršitev dobe (*consummationem saeculi*), saj je pri Grkih O zadnja črka; to je namreč čas, ko je Cerkev verovala božjemu Sinu in spoznala, da je Gospod izšel od Gospoda (*quo tempore ecclesia filio dei credidit et dominum de domino processisse cognovit*).« (l. 1859–1861)

Figurativni pristop

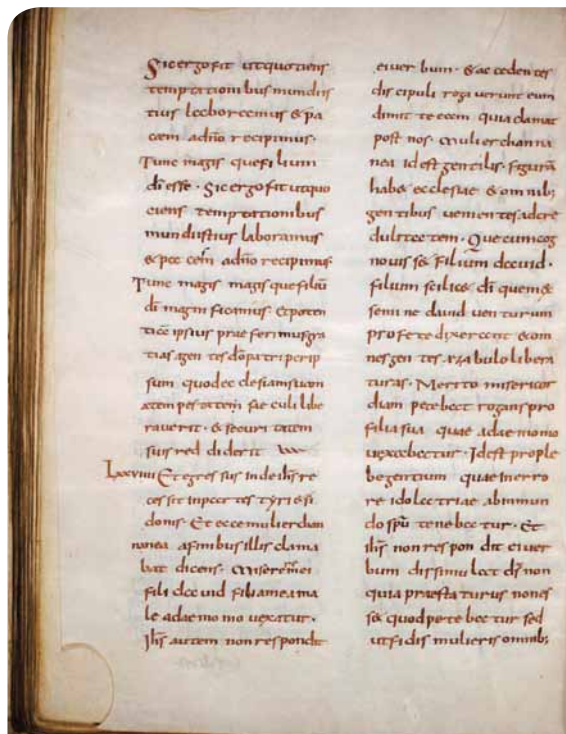
Najbolj očitna lastnost Fortunacijanove razlage je v splošnem t. i. »figurativni« pristop, ki s pomočjo skupka pojmov, ki obkrožajo določene ključne izraze, razvija alegorično razlago besedila. Ti pojmi (*figurae*, petkrat tudi *typus*) predstavljajo asociacije, ki golemu besedilu dodajo alegorični

(*figuraliter*), duhovni pomen (*spiritualis intellectus*). Poleg števil postanejo materija za alegorično razlago tudi druge osebe, dogodki, predmeti.

Za Fortunacijana kot tudi predhodne krščanske razlagalce se te povezave med evangelijem in življenjem dogodijo naravno. Danes smo morda preveč obremenjeni zgolj s strogo racionalno eksegezo, ki podaja le ozko, znanstveno razlago. Cerkveni očetje pa učijo tega organskega načina, ko Božjo besedo razumevamo v luči našega konkretnega življenja, naših vprašanj in iskanj.

Pomen Fortunacijana Oglejskega

Za nas Slovence je ta najdba še posebno zanimiva, saj odstira razmere našega širšega prostora sredi 4. stoletja. Poleg našega »rojaka« Viktorina Ptujkega, ki je nsploh prvi latinski razlagalec Svetega pisma, je tako naš »bližnji sosed« Fortunacijan Oglejski sedaj prepoznan kot prvi latinski razlagalec evangelijev. Upravičeno moramo biti ponosni na te bistre moze našega prostora, ki so na naših tleh tlakovali pot globljemu razumevanju evangelijev. Obenem pa to plamenico žara in ljubezni do Božje besede predajajo tudi nam za naš čas.

Folij 53. kodeksa, kjer se začne odlomek z razlago Mt 15,21–28.

PREUČEVANJE NEKATERIH SVETOPISEMSKIH SIMBOLOV

Frederic Manns, OFM

Sveto pismo, zdravilo

»Široko odpiram usta in sopem,
ker hrepenim po tvojih zapovedih.«
(Ps 119,131)

Knjiga Modrosti 16,12 trdi, da Božja beseda zdravi. Pri tem povzame nauk 2 Mz 15,26 in Jer 17,14. Enako je v Novi zavezi Jezusova beseda na daljavo ozdravila sina kraljevega služabnika.

Kristus je zdravnik in prišel je, da bi celostno ozdravil človeka. Ignacij Antiohijski v *Pismu Efežanom* 7,2 in Klemen Aleksandrijski v *Pedagogu* 1,2 osvetlujeta ta vidik krščanskega nauka. V *Pedagogu* 1,3 Klemen piše:

»Kakor je za bolne na telesu potreben zdravnik, je za tiste, ki so slabotni na duši, potreben učitelj, da ozdravi naše strasti. Potem se bomo odpravili k učitelju, ki nas bo vodil in pripravljaj našo dušo, da bo postala čista za sprejem spoznanja, in jo tako usposobil za sprejem razodetja Logosa.«

Ni razodetja brez očiščenja. *Nauk apostolov* (*Didache*) imenuje škofa zdravnik Cerkve. Tukaj bi bilo treba dodati patristične razlage prilike o usmiljenem Samarijanu, zlasti Origenovo. Usmiljeni Samarijan je Kristus. Ranjenega človeka odnese v gostišče, ki je simbol Cerkve, kjer se zlijeta olje in vino na rane. Olje in vino simbolizirata zakramente, ki so tako kakor Božja beseda sposobni priskrbeti zdravje človeku, ki ga je ranil Satan.

Origen pogosto spominja, da ima Beseda moč ozdravljanja, zlasti pa v svojem delu *Proti Celzu* pogosto ponavlja, da »Logos« ozdravlja. Tako v 3,54 piše: »Ko zanje uporabimo zdravilo Logosa, hočemo ozdraviti vsako razumno naravo in jo pripeljati do zaupnosti z Bogom, stvarnikom vesolja.« In v 3,61 ponovi: »V božanskosti Logosa so vidiki, ki bolnim pomagajo ozdraveti.« Končno v 3,63 podkrepi: »Bog je poslal svoj Logos, jih ozdravil in jih obvaroval pred njihovo pokvarjenostjo.« Človeku mora njegovo ozdravljenje omogočiti večjo domačnost z Bogom.

Usmiljeni Samarijan je Kristus. Ranjenega človeka odnese v gostišče, ki je simbol Cerkve, kjer se zlijeta olje in vino na rane. Olje in vino simbolizirata zakramente, ki so tako kakor Božja beseda sposobni priskrbeti zdravje človeku, ki ga je ranil Satan.

Ambrozij Milanski v *Govoru 3 o psalmu 118* spoznava, da obstajajo telesne in duhovne bolezni. Beseda lahko ozdravi oboje:

»Kakor oko telesa tudi oko duše dolguje prvemu svoje trpljenje, ki se slabša, razen če pride dober zdravnik, da dvigne kopreno, ki leži na očeh tvojega srca: obrni se h Gospodu in koprena bo padla [...]. Pavlu sta bila oko telesa in oko duše ozdravljena istočasno, ker mu je zdravnik pokazal zdravilo, ki prihaja iz nebes, tisti zdravnik, o katerem je pisano: ›Poslal je svojo besedo in jih ozdravil, potegnil jih je iz njihovih brezen.‹ (Ps 107,20). Pošlji nam torej, Oče, takega zdravnika; naj pride tvoja Beseda; odpre naj moje oči.«

Avguštin v *Govoru o 1 Jn* (1,1) piše: »Beseda je postala meso, da bi v nas ozdravila tisto, kar nas usposablja, da vidimo Besedo.« Ko v *Govoru o Jn* (34,8) govori o ozdravljenju sleporojenega, ponovi isto misel: »Zaradi Adama smo kakor od rojstva slepi; potrebujemo Kristusa, da bi jasno videli. Da bi ozdravil sleporojenega, je Kristus zgnetel zemljo s slino. Da bi Beseda ozdravila nas, je postala meso in postavila svoje bivališče med nami.« Ko Krizolog razlaga priliko o izgubljenem sinu (*Govor 2*), pravi:

»Glej, kako oče sodi in opominja: namesto kazni da poljub. Moč ljubezni ne upošteva greha in zato oče s svojimi objemi odpusti sinovo krivdo.

Pokrije jo s svojimi objemi. Oče ne bo razkrinkal sinovega greha, ne poniža svojega sina; njegove rane zdravi tako, da ne bodo pustile brazgotin, nobene sramote.«

Efrem v svoji himni *O veri* (35,4,7) prosi Gospoda, naj »ozdravi našo bolezen, da bomo lahko na zdrav način razumeli njegove besede.« Človek, ki ga Gospod ni ozdravil, ni sposoben razumeti, to je poslušati njegovih besed in jih ubogati. Eksegeza besede brez molitve je nepopolna: ne prinese ozdravljenja.

Bazilij Veliki v *Pismu 2,3* in *Homiliji k psalmu 1* razvija simbol. Sveto pismo je zdravilo, ki ga potrebuje od greha ranjeni človek. Temo povzame v svojih *Govorih* Kromacij Oglejski. V *Govoru 12,5* piše: »Da bi ozdravili telo, ga zdravijo z blažilnim oljem. Kar zadeva dušo, ji moči vrnejo Božje besede.« Gre torej za duhovno ozdravljenje, ki nam ga daje Sveto pismo. V *Govoru 31,2* doda: »Teh čirov duše ne pozdravi človek, ampak Bog. V dušo ne prodre neki zemeljski kirurški nož, ampak kirurški nož Božje besede. Poslušajte preroška, ki to pove: ›Ni jih pozdravilo mazilo, pač pa tvoja beseda pozdravi vsako stvar.‹«

Sveto pismo je istočasno zdravilo in kirurški nož, meč, ponavlja izročilo. Zdravi tako, da reže, da odstrani pregrehe, ki onemogočajo, da bi odkrili Boga. Rana, ki jo povzroči, je slednjič zdravilna.

SVETOPISEMSKA SKUPINA V ŽUPNIJI SV. MARTINA V ŠMARTNEM OB DRETI IN ŽUPNIJI SEDEŽA APOSTOLA PETRA V BOČNI

Članice svetopisemske skupine v Bočni
Avtor fotografije: Ivan Šelih

V začetku duhovništva me je bilo strah, kako voditi župnijo, koordinirati skupine in pastoralo. Imel sem dobrega, pastoralno usmerjenega župnika Slavka Beka in katehistinjo Marijo. Pri obeh sem hodil srkat znanje in metode dela. Ob škofovi premestitvi za župnika sem bil naenkrat sam, odgovoren za župnijo. Izkušnje iz kaplanskih let so mi še kako prav prišle. Za delo oziroma razmišljanje ob Svetem pismu je več možnih metod. Odločil sem se za metodo *7 korakov*, kjer udeleženci aktivno sodelujejo: berejo, imajo čas za tihoto, sami berejo, poslušajo. Tako po korakih vstopajo v besedilo in si v sedmem koraku podelijo sadove – misli, ki so uporabne v vsakdanjem življenju. Tako so obdarjeni z razsežnostjo in globino svetopisemske besede ter svojimi in spoznanji udeležencev. Zato sem na župniji najprej povabil ljudi prav k Svetopisemski skupini. V Šmartnem ob Dreti se srečujemo vsak 1. in 3. ponedeljek v mesecu, v Bočni pa vsak 2. in 4. torek v mesecu. Zanimivo, da ljudje v pogovoru z duhovnikom rečejo: »Gospod, povejte nam, večkrat nam povejte,« toda pretirane gneče v učilnici na svetopisemskih srečanjih ni. Udeleženci pridejo, nekaj časa vztrajajo in odidejo, hkrati pa se vključijo novi. Razlogi, ki jih za neudeležbo navajajo povabljeni, so npr. »Ne znam brati.« ali »Ne morem razmišljati.«, »To je prezahtevno«. Takšne razloge navajajo verniki, ki naj bi živeli iz Božje besede. Postavlja se mi vprašanje, kako potem poslušajo ob nedeljah Božjo besedo, koliko od nje

odnesejo, koliko jih nahrani, koliko iz nje živijo. Kje v preteklosti je Cerkev »zgrešila« pri spodbujanju, nagovarjanju vernikov za osebno delo s Svetim pismom, z Božjo besedo? Koliko so ob vizitacijah realna srečanja s skupinami? Se jih sliši? Se po slišnem razmišlja o pastoralnih smernicah v škofiji? Mnenja ljudi so mi izziv, da razmišljam, kako v takšno stanje prinesti ljubezen do Božje besede. Nekateri mislijo, da je nam duhovnikom lažje, ker »smo učeni«. Mirno povem, da sem precej podoben kralju Davidu, saj me je Gospod »poklical s pašnika« in ne iz učilnice. Veliko, res veliko so mi dali trenutki meditacije, razmišljanj, ki smo jih imeli v bogoslovju vsak dan. Tam sem doživljal, kako živa in delujoča je Božja beseda, ne glede na to, kako »učen in pameten« kdo je. K temu tudi spodbujam člane skupine in tega spodbujanja ni nikoli preveč. Želim si, da bi ljudje razmišljali, nosili v mislih BESEDO. Na vseh župnijah sem zasledil željo udeležencev, da bi na srečanju preprosto sedeli in poslušali Božjo besedo, kar je tudi eden izmed načinov dela s Svetim pismom. Osebnost se mi potrjuje izkušnja, da je za skupino in osebno rast udeleženca rodovitnejše aktivno sodelovanje in spoznavanje Božje besede. Je pa žalostno, kadar udeleženci ugotovijo, da so na potezi in nič ne želijo spremeniti, potem preprosto odidejo. Ja, »Božja beseda je živa in učinkovita (dejavna)...« (Heb 4,12). Včasih slišim, kako po župnijah aktivnosti zamrejo, ko ni duhovnika. Zato pri nas člani sami vodijo skupine in si tako nabirajo izkušnje za samostojno delo in aktivno sodelovanje v Cerkvi. K temu nas tudi vabi Božja beseda. Ravno tega smo ozdravljeni ob branju in razmišljanju Božje besede, zapisane v Svetem pismu. Sama Božja beseda stori, da je zmede v glavah čim manj, gotovost trdnjša in veselje popolno.

Člani svetopisemske skupine v Šmartnem ob Dreti
Avtor fotografije: Ivan Šelih

Gospod je ponižal visoko drevo in povišal nizko

Nagovorilo me je berilo iz Božje besede za nedeljo, 17. junija. Bilo je iz knjige preroka Ezekiel. Govori o vršičku, ki ga bo vzel visoki cedri in ga potaknil. Vzel ga bo od mladik, zasadil pa ga bo na goro. Iz tega potaknjenca bo pognalo veje in obrodilo. To mi postavlja kar nekaj vprašanj. Je morda nekdo, ki ga ne poznam, podoben temu vršičku in bo v prihodnosti ravno tako pognal veje in pozneje obrodil sad? To berilo je bolj pisano na kožo tistim, ki so na podežlju in se vsakodnevno srečujejo z naravo. Zanima me, kako bi si to berilo razlagali v današnjem času, ko je že toliko strojev. Kako si to berilo razlagajo teologi? Erna

Kadar grem na sprehod v gozd, občudujem čisto mlade bore na poti in ob njej. Domnevam, da so se zasejali iz storžev, v katerih je bilo borovo seme. Niso bili »potaknjeni«. Ni torej verjetno, da bi bilo »potikanje« način sajenja dreves, kakršne so cedre. Toda tu ne gre za gozdarstvo. Strokovnjaki imenujejo prerokbo o dveh orlih in cedrovem vršičku alegorija. To je literarna zvrst, v kateri motiv meri na nekaj drugega, kot je tisto, o čemer govori. Libanonske cedre so mogočna drevesa, dosežejo 27 metrov višine, deblo pa ima lahko kar 12 metrov obsega. Večkrat se ta drevesa omenjajo kot gradbeni material za Salomonov tempelj in kraljevske palače v Jeruzalemu. Pri Amosu beremo pretiravanje o Amorejcu, češ da je bil »visok ko cedra, močan ko hrast.« (Am 2,9). In vendar ga je Gospod iztrebil, da je dal prostor Izraelu.

Pri odlomku iz Ezekielove knjige, ki smo ga letos slišali na 11. nedeljo med letom (Ezk 17,22-24), je treba biti pozoren na predhodno Božjo grožnjo Izraelu (vrstice 11-21). Razlagalci pišejo o zgodovinskih spremembah na prestolu v Jeruzalemu. Namesto mladega kralja Joahina, ki je bil leta 593 odpeljan v babilonsko izgnanstvo, je Nebukadnezar za kralja v Jeruzalemu postavil njegovega strica Sedekija. Ta je v začetku lojalen babilonskemu režimu, potem pa je začel iskati zavezništvo z Egiptom, s tem pa je prelomil prisego in na Jeruzalem spravljal nesrečo. Vrstice omenjenega nedeljskega berila sledijo napovedi velike kazni za Judovo kraljestvo. V nasprotju s to napovedjo ponavlja začetno podobo z vršičkom mogočne cedre (v. 3-4) in prinaša Božjo obljubo o ponovnem vzponu Davidovega kraljestva. Na »Izraelovem gorskem vrhu«, namreč v Jeruzalemu, bo zraslo veličastno drevo, ki pomeni slavno prihodnost izvoljenega ljudstva. Ta nova cedra bo celo »dajala sad«, kar je nenavadno in je najbrž kombinacija s podobo vinske trte iz predhodnih vrstic. Izvoljeno ljudstvo bodo kot visoko cedro občudovali narodi. »Tedad bode spoznala vsa poljska drevesa, da

sem jaz, Gospod, ponižal visoko drevo in povišal nizko.« (Ezk 17,24). To je obljuba o Božjem posegu, saj je Bogu vse mogoče, tudi ponižati Babilon in povzdigniti Izrael. Podobnih podob o svetli prihodnosti Izraela v preroškem slovstvu ne manjka. Kristjani hitro pomislimo na Mesija – Kristusa in njegovo zmagoslavje. Ta razlaga za Jude ni sprejemljiva, ker pričakujejo Mesijevo zmago v stvarnem zgodovinskem razvoju dogodkov, medtem ko je Jezus povedal, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta.

Res se alegorija ustavlja pri podobah iz narave (cedra, vinska trta, rast iz malega v veliko), vendar ne vidim, kako bi moderna mehanizacija oteževala razumevanje teh podob. Drevesa še vedno rastejo in njihovi vrhovi segajo proti nebu, tudi vinska trta še rodi, ljudje pa z njenim sokom ravnamo sebi v dobro ali v škodo. Prej bi bilo dobro primerjati zgodovino, ki je podlaga prerokovi podobi, z našim časom. Mnoge danes močno skrbi, kaj bo z našo Evropo; slikajo temačne podobe prihodnosti krščanstva v njej, tudi v naši domovini. Seveda je marsikaj odvisno od ljudi, torej od nas, kako se bomo odločali, kaj bomo naredili. Pa se zdi, da smo kristjani nemočni oz. da so močnejši krščanstvu nenaklonjeni idejni tokovi in interesi. Judovsko upanje 6. stoletja pred Kristusom se je nanašalo na Davidovo potomstvo. To se je kmalu izkazalo kot nestvarno. In tudi Jezus tistih upov ni izpolnil, čeprav so številni Judje to pričakovali. Kot učlovečeni Bog pa je, kakor verujemo, začetnik nove dobe zgodovine in utelešeni začetek Božjega kraljevanja v njej. V njem se uresničuje Marijina preroška beseda: »Mogočne je vrgel s prestolov in povišal je nizke.« (Lk 1,52). Ta Davidov in Božji Sin je temelj vsega našega upanja in prizadevanja za boljši svet, svet pravičnosti, miru in ljubezni.

Naj omenim še preprosto dejstvo, da je na 11. nedeljo med letom (v letu B) evangelijski odlomek iz Marka z dvema Jezusovima prilikama o Božjem kraljestvu. Zlasti zaradi druge, kjer Jezus govori, kako mogočno zelišče nastane in drobcenega gorčičnega semena, lahko sklepamo, zakaj so za prvo berilo izbrali ravno Ezekielovo prerokbo o skromnem vršičku, iz katerega je zraslo visoko in mogočno drevo. V obeh primerih sliko poživljajo ptice, ki v krošnji dreves iščejo senco in prostor za gnezdo.

REFLEKSIJA PO DRUGEM LETU BIBLIČNE ŠOLE *EVANGELII GAUDIUM*

Člani biblične skupine iz župnije Ljubljana Šiška

Avtor fotografije: Janez Kotar

Lepo pozdravljeni v imenu naše biblične skupine iz Ljubljane Šiška (in s Svete Gore). To smo Vlasta in Ferdo Rus, p. Bogdan Rus, Kozma in Marjeta Ahačič. Za nami je že drugo leto te odlične šole, in čeprav se dve leti morda ne zdita veliko, se je v tem času veliko zgodilo znotraj nas: včasih niti ne znamo ubesediti vseh naših občutij, na nadrazumski ravni pa vemo, da se dogajajo premiki, in to premiki na bolje.

Poglavja, ki smo jih prebirali in o katerih smo razmišljali v drugem letniku biblične šole *Evangelii gaudium*, bi lahko povzela z naslednjimi besedami: konkretnost, orodje, proces, optimizem, Sveti Duh, prvo mesto – zmagoviti venec. Vsi ti pojmi se povežejo v devetem poglavju Prvega Pavlovega pisma Korinčanom, ko Pavel spregovori o tekmovanju in veliki nagradi. Tako kot je bila takrat za Korinčane ta primerjava nujna, da jih je Pavel sploh lahko zdramil na pot v Novo življenje, tako so tudi danes besede apostola Pavla še kako potrebne, saj nas z vseh koncev obdajajo takšni in drugačni priročniki za zdravo in uspešno življenje, instant pripravki ter proteinski napitki za naš

tek, v katerem smo lahko vsak trenutek zmagovalci. Pavel pa opozarja, da smo »zmagovalci« sicer res lahko tudi na tak način, razlika bo samo v kvaliteti zmagovitega venca. Zato nas spodbuja, naj razmislimo, kakšen venec si želimo ob naši zmagi: takšnega, ki bo ovenel, ali takšnega, ki bo večno zimzelen.

Za neminljivi venec so pravila in potek tekmovanja nekoliko drugačni.

Občutke, ki se lahko porajajo v nas med takšnim tekmovanjem, je lepo strnila naša Vlasta. Takole je povedala:

»Iskreno povem, da mi ni vedno lahko ob branju in premišljevanju Pavlovih besedil. Pogosto se počutim kot migranti v prenapolnjenem čolnu v razburkanem Sredozemskem morju (kar je tudi prispodoba za obilico in bogastvo misli svetopisemskega odlomka, ki ga pogosto ne uspem prenesti v svoje življenje) in vsak naslednji trenutek se bojim, da me bo vrglo v valove, v temno globino, kjer spet ne bom vedela, kam me ponesejo valovi, in ali bom dospela do cilja. A nekaj je dobro:

ob razmišljanju me obhaja nekakšna vročica, ki je značilna za stanje duha, ko se človeku obeta klik v spoznanju. Upanje me drži pokonci in prijetno draži mojega duha.»

Pater Bogdan je k temu dodal:

»Duhovna pot, na katero nas povabi Bog, terja, da se odpovemo gotovosti in sprejmemo tudi to, da bomo v boju večkrat poraženi. Kristjani znamo priznati, da smo grešniki, in to nas razbremeni, ne pa tudi naredi manj odgovorne. Duhovni boj ni samo nujen, je tudi neizbežen. In če ga ni, pomeni, da živimo v nekem namišljenem okolju, ki zunaj sebe zahteva velika sredstva, da bi se lahko vzdrževal. Duhovni boj je del kristjanovega življenja, saj so kristjanovi ideali več kot ideali: so evangelijska sidra zvestobe, s katerimi nas Bog dviga v to, česar še ne poznamo, nas navdušuje za tisto, česar niti ne slutimo, in hrepenimo po tem, česar si ta trenutek še ne predstavljamo. Zato je potreben duhovni boj, saj v naših mislih še ni dokončno oblikovano to, kar si v resnici želimo.

Toda naša naloga, h kateri nas vabi in nas spodbuja evangelij, je, da se pomikamo tja, kjer boli. Ne samo naproti dosegljivim, tudi proti nedosegljivim ciljem, kjer se bomo vsaj malo »opekli«. Kakor se gasilec odloči, da bo šel v ogenj, rešil drugega, čeprav pri tem tvega izgubiti roko, nogo ali oko, tako je evangelijski ideal vedno nekaj, pri čemer smo preizkušani. Pisatelj Clive Lewis, avtor Zgodb iz Narnije, razmišlja takole: Podoba Boga je nekaj, kar nam Bog vedno podira in postavlja na novo. V tem smislu je Bog največji ikonoklast. Toda Bog ne obstaja v podobah, začasno sicer tudi; obstaja v spreminjanju podobe o samem sebi.«

Čeprav se nam bo torej ta tekma pogosto zdela težja in bo verjetno tudi polna nenehnega boja ter na trenutke popolnoma neoprijemljiva, brez vmesnih zvezdnških rezultatov in nagrad, nas Pavel hkrati vseskozi tudi opogumlja in nam pravi, da se nimamo česa bati, saj vse, kar potrebujemo za naš zmagoviti tek, že imamo. Najprej imejmo zavedanje, da na tem teku ne tečemo sami, in da sta križani Kristus in Sveti Duh edina oprema, ki jo potrebujemo, da bomo varno in zmagovalno pretekli to pot in si na glavo posadili neminljivi venec.

Neminljivi venec je tesno povezan z mislijo na večnost. Kaj ta misel prebuja v nas, o tem je razmišljal Kozma:

»Misel na večnost je povezana z vprašanjem, kaj je v življenju bistveno. Vsaka misel na večnost zato vzpodbuja premislek o življenjskih ciljih in pomenu posameznih sestavin našega življenja. Z vidika večnosti je namreč perspektiva našega življenja povsem drugačna kot z vidika človeške logike kariere, osebne in družbene uveljavitve ter finančne varnosti. Obrat, ki ga v nas prebudi misel na večnost, je zato velik – če ga ni, pa zapademo v strah pred večnostjo. Tudi zato se ljudje razmišljanja o večnosti včasih bojimo, saj vemo, da misel na večnost ne more miniti brez sprememb. Seveda pa je v luči dveh let naše biblične šole Evangelii gaudium takšno razmišljanje lažje in nam povzroča mnogo manj nemira kot prej.«

Še posebno močno smo se v tem študijskem letu poglobili v pomen Svetega Duha, ki se nam je v preteklosti morda zdel preveč oddaljen. Posloviti se je bilo treba od otroške predstave, da je Sveti Duh golob. Seveda to ni, a naivne podobe, žal, prinašamo iz otroštva v zrelo življenje.

Toda Pavlovi opomini za vse nas, ki smo se tukaj zbirali, niso zaman. Ferdo iz naše skupine o njih razmišlja takole:

»Ko v zrelih letih človek posluša predavanje in si po priporočilu prebere vrstici 2 Kor 5,9-10, se pred mano nenadoma razgrne življenje in vse, kar sem storil – dobrega in slabega. Dobrega, ker bi želel opremljen z deli na pot, in slabega zaradi zavedanja, da bom nekoč stal pred Kristusovim sodnim stolom. Tukaj seveda takoj pomislim na čas, ki ga bom še preživel tukaj in na ponujeno možnost »popravnih izpitov«. In seveda mi nenadoma zazvenijo besede apostola Pavla »ko sem slaboten, sem močan.« (2 Kor 12,10). Še močnejše upanje, ki seveda obstaja, pa je Kristusovo usmiljenje in seveda tudi moje prepričanje, da sem v življenju skušal biti pošten in pravičen tudi s spoznanjem, da v primerjavi z Njim nihče ne more biti pravičen. Svojo življenjsko pot sem skušal voditi po poti in stopinjah, ki me jih je učil in kazal On. Želim si, da bi imel še toliko časa, da bi lahko vse svoje izkušnje in osvojena znanja in poglede na njegovo življenje posredoval vsem, ki bi hoteli v meni videti vsej približen zgled kristjana.«

Pavlova primerjava s tekom in prvo nagrado, kvaliteto katere izbiramo sami, deluje na nas še danes. Ugotovitev, da smo mi tisti, ki izbiramo (ne) minljivost zmagoslavne venca, in zavedanje, da

Duhovni boj je del kristjanovega življenja, saj so kristjanovi ideali več kot ideali: so evangelijska sidra zvestobe, s katerimi nas Bog dviga v to, česar še ne poznamo, nas navdušuje za tisto, česar niti ne slutimo, in hrepenimo po tem, česar si ta trenutek še ne predstavljamo.

Samostanska knjižnica pri frančiškanih v Ljubljani
Avtor fotografije: Janez Kotar

smo po dveh letih biblične šole na srečo na pravi tekaški progi, deluje blagodejno. Upam si reči, da bo zmagoviti venec za prav vsakega izmed nas v naši ožji biblični skupini neminljiv in večno zelen. To si želimo in pri tem bomo vztrajali. V to verjamemo tudi zato, ker smo ne samo tekom našega življenja, ampak tudi v teh dveh bibličnih letih še okrepili zavedanje in osmislili pomen križanega Kristusa. Da bomo neminljivi venec dosigli prav vsi člani naše ožje biblične skupine, vemo tudi zato, ker na tej poti ne tečemo vsak zase, ampak skupaj tako v molitvi kot tudi v podpori; v ljubezni ter medsebojni skrbi.

Ko smo razmišljali o našem teku v zadnjih dveh letih, smo ugotovili, da je ta notranje miren, vesel, poln upanja in želje, da bi šli po neminljivi venec skupaj še naprej. Pri tem pa je še posebej opogumljajoče to, da spoznavamo, da nam ni potrebno nikomur na glas pojasnjevati ali se celo opravičevati, da smo kristjani. Notranji mir, veselje, pogum in upanje smo namreč že tako ponotranjili, da jih nezavedno širimo tudi med druge v naših cerkvenih in necerkvenih občestvih, skupnostih. Tako kot se Pavel z vsem svojim telesom in duhom ter dejanji postavlja nam za zgled, smo lahko tudi mi z našim nevsiljivim krščanskim in vsakdanjim normalnim življenjem navdih in podpora tistim, ki se še odločajo, kakšen venec želijo prejeti. In vsi, ki smo bili v tem letu tukaj, lahko popolnoma mirne vesti kogarkoli, vernega ali nevernega, tistega, ki nas bo spraševal, kaj je vera in zakaj verujemo, povabimo s sabo na pot v smislu: »Pridi in poglej!« Preprosto

poglej me tukaj in zdaj, z vsem, kar sem. Pred tabo stoji kristjan, takšen, kot me poznaš, z vsemi svojimi vzponi in padci, z veseljem in solzami, s svojo preprostostjo in običajnostjo, z upanjem in notranjim mirom. To je moj odgovor na to, kaj je vera, kdo sem kot kristjan. Morda te bo zamikalo, da greš na to pot z nami, da morda poskusiš prehoditi vsaj delček poti, morda ti bo všeč, morda potrebuješ še čas, da nabereš moči za ta tek ... v vsakem primeru si dobrodošel z mano na tekaški stezi ali ob njej!

Ob koncu se želim še zahvaliti. Najprej svoji čudoviti ožji biblični skupini, vsem našim štirim članom, ki jih imam nadvse rada in ki mi res pomenijo veliko. Hoditi po Pavlovih in tudi drugih poteh s takimi ljudmi je zame nagrada. Ko naša ožja biblična skupina pride v Celje na biblično šolo *Evangelii gaudium*, tudi tukaj začutimo podobno vzdušje, dobimo še dodatno podporo in moč, saj vidimo, da nismo sami. Radi smo del naše velike biblične skupnosti.

Seveda pa vsega tega ne bi bilo brez našega izjemnega profesorja Maksimilijana Matjaža, ki se ukvarja z nami z nalezljivo predanostjo, ki nad nami nikoli ne obupa, tudi ko zelo pozno oddajamo domače naloge – in ki se sploh želi ukvarjati z nami. To zelo cenimo, zato smo hvaležni, da ste nas povabili na to potovanje z vami in apostolom Pavlom. Lani ste rekli, da bi to vseživljenjsko potovanje v študijskem smislu lahko trajalo tudi šest let. Mislim, da z veseljem sprejmemo ta predlog. Hvala.

POLETNA BIBLIČNA ŠOLA NA KRKU V šoli učenčevstva in občestva

Avtor fotografije: Žiga Kreft

V okviru Biblične šole *Evangelii gaudium*, kjer že drugo leto študiramo Prvo pismo Korinčanom, nas je skoraj štirideset navdušenih udeležencev tudi letos konec junija v čudovitem okolju karmeličanskega duhovnega centra na otoku Krku bralo Pisma, poslušalo predavanja, obhajalo sv. mašo, molilo, razpravljalo in razmišljalo. Letos smo odkrivali velikonočno branje Svetega pisma. To je branje, ki je pozorno na prehode, ki se dogajajo v navdihnjenih besedilih in v katere smo povabljeni tudi mi. Predani voditelji, stari in novi prijatelji, skupno druženje ob Besedi ter objem sonca in morja je res poseben privilegij.

Nekaj udeležencev je takole zapisalo svoje vtise.

Tako kot lanska je bila tudi letošnja Poletna biblična šola izredno intenziven čas razločevanja ob Besedi. V mojih mislih še vedno odmeva razmišljanje o življenjskih ožinah in prehodih. Ožine,

rane, bolečine se navadno pojavijo, kjer in kadar si jih najmanj želimo. A ravno ožine in prehodi prek njih so znamenje živosti, znamenje življenja. Ožine so priložnosti, da se ustavim, pogledam na prehojeno pot, na dobre in napačne korake, na življenje v celoti, ter tako pogledam, kateri koraki so vodili k bližnjemu in Bogu, kateri pa so vodili stran od bližnjega in Boga. Z zavedanjem, da je Jezus pot in resnica, ki nas vodi v življenje (Jn 14,6), pa postaja pot, ki je polna vzponov in padcev, lepih in težkih trenutkov, zgodba odrešenja.

Martin Perčič

Na večer praznika sv. Janeza Krstnika smo v bivšem karmeličanskem samostanu v senci košatih borovcev, tik ob morju ob mestu Krk, začeli šolo učenčevstva in občestva (koinonia). Vsakodnevno smo brali, razmišljali in se pogovarjali ob Božji

besedi (Markov evangelij, Pavlova pisma ...) in prosili Svetega Duha za spremstvo v novih spoznanjih sebe, drugega in Boga. Šolo na Krku smo zaključili na predvečer apostolov Petra in Pavla, ko smo se skupaj veselili posvečenosti oseb, ki so bile z nami.

Janez Krstnik je bil zadnji prerok Stare zaveze, ki je goreče oznanjal prihod Odrešenika. Prehod iz Stare v Novo zavezo je težak in ni enostaven, ni narejen enkrat za vselej. Pogovarjali smo se o prehodih: iz starega v novo, iz smrti v življenje, od morale k veri, od zamer k odpuščanju, od pisma k Duhu, od spoznanja k ljubezni – »Spoznanje napihuje, ljubezen gradi.« (1 Kor 8,1), od sebe h Gospodu, od učenca k Jezusovemu učencu, kar pomeni k občestvu. Navedeni prehodi so zahtevni, a prinašajo veselje in svobodo.

Tako kot je Jezus poklical dvanajstere (*dodekoi*), kliče danes tudi nas, da bi bili z Njim. Jezusov klic ima več faz, postati njegov učenec je proces oz. pot (*klicatelj, poklicani, tisti, h katerim si poklican*). Bog se razodeva v mojem življenju na način, kot ga jaz razumem. Apostol lahko postaneš, ko spoznaš Odrešenika.

Kot so zdvomili apostoli in jih je bilo strah, je strah tudi nas. A pomoč iščemo na napačnih krajih, ker je danes na razpolago veliko stvari. Smo ljubljene Božji otroci in dano nam je življenje po milosti, za kar se lahko vsakodnevno zahvaljujemo.

Življenje vodi Jezusovega učenca iz lepe, zelene, cvetoče Galileje (rajski vrt) prek trpljenja v Jeruzalemu v Judeji, kjer je puščava, nazaj v Galilejo, v nov začetek življenja v občestvu skupaj z brati in sestrami (nazaj v rajski vrt). Tako je tudi danes življenje v Cerkvi, marsikaj bo še moralo umreti (kar je staro in mora umreti), a Sveti Duh že tke mreže novega življenja, nova občestva, ki bodo poslušala in živela po Besedi. Treba je zaupati in stopati tam, kjer je pot po milosti že pripravljena.

V manjših skupinah smo razmišljali in se pogovarjali o trenutnih prehodih v naših življenjih, katere dejavnosti nas veselijo v naših župnijskih občestvih, kje lahko dejavno služimo, na katerem področju čutimo bolečino, na katerem poklicanost in kje zavrženost. Ugotovili smo, da je veliko nalog in dejavnosti, ki so po župnijah že utečene. Včasih je aktivnosti preveč, preveč moraliziranja in kritiziranja, premalo pa dejavne

ljubezni in služenja. Dobro je preveriti, ali so vse aktivnosti v slavo Bogu in dobro drugega, ali so namenjeni drugačni.

Razmišljali smo o tem, kje so ožine v naših občestvih, skozi katere se je treba prebiti, in kje prepoznavamo korake, h katerim smo poklicani. Pogovarjali smo se o tem, ali pridemo od maše veseli ali zaskrbljeni, in kje se pozna v življenju naša krščanska vera. Ugotovili smo, da se naša vera odraža v našem vsakdanjiku, tudi v službah, ko z argumenti zagovarjamo svoja stališča in vztrajamo pri tem, kar se nam zdi prav in pravično.

Bivanje na Krku v času naše poletne šole mi je bilo v veselje, po milosti Božji mi je bilo dano. Hvaležna sem Bogu, organizatorjem, voditeljem, sodelavcem in vsem udeležencem za lepo izkušnjo življenja v občestvu. Želim si in upam, da bo čim več takih pristnih občestev živelo v naših župnijah, ker je lepo, če bratje in sestre prebivamo skupaj, sinovi in hčere našega nebeškega Očeta.

Mihaela Dovč

»Kadar so prišle tvoje besede, sem jih požiral; tvoja beseda mi je bila v radost in veselje srca, kajti imenujem se po tvojem imenu, Gospod, Bog vesolja.« (Jer 15,16)

Ta citat za naju najbolje odraža drugo šolsko leto Evangelii Gaudium in njegov logičen zaključek in dopolnilo s Poletno biblično šolo na Krku. Predavatelj Maksimilijan in sodelavca Anja in Simon sta nam odpirala prehode, ki so nujni za življenje velikonočnega kristjana: (1) iz Stare zaveze v Novo zavezo oz. od moči k sestopu (ko zahtevamo močna znamenja, ko gledamo, kar je pred očmi, Bog pa gleda na srce), (2) od Pisma k Duhu (niso boljši tisti, ki več vedo, ampak tisti, ki iz Besede črpajo življenje in odnose), (3) od sebe k Gospodu (ko nisem več središče, pa znam povedati, kdo sem), (4) od individuumu k občestvu; lahko rečemo tudi od morale k veri (kot pravi papež Frančišek: brati 10 zapovedi kot 10 besed Boga, da bodo etične vrline, ki jih te besede nosijo v službi novega človeka). Biti kot Abraham in zapustiti staro, vsak dan znova iskati drobna znamenja, ki nam jih Gospod pošilja po naših bližnjih, živeti na način Gospodovega učenca.

Vera in Gregor

Otipljivo sem lahko okušala moč Besede, milino Duha, ki je tako nevidno, a močno tkal vezi med nami in prebujal hrepenenje po »tistem več«, po tistem, kar se skriva »onkraj groba«, ko se človek ob pomoči Duha poda na pot izhoda iz lastnega Egipta življenja »posameznika« na rodovitno, novo pot življenja. Kot oseba, kot novi človek, ki se pustiti oživiti od Gospodovega dotika in postati prosojen za novo življenje, ki ga bližina in življenje z Gospodom prinašata.

Po mesecu dni, odkar smo končali Poletno biblično šolo na otoku Krk, mi še vedno odmevajo besede: topos, logos, apostolsko in velikonočno branje odlomkov, pasha, prehod, ožina, Gospodovo usmiljenje, klic učencev na pot, iz višine v ožino, slišati Boga, občestvo, kje sem jaz v občestvu in kje zmanjkuje vina – rodovitnosti itd. Še in še bi lahko naštevala posamezne besede ali stavke, ki so se dotaknile na svojevrsten način. Vse pa v luči prepoznavanja, kako je Sveti Duh v ključnih trenutkih preobrazil besede, da so se vtisnile v srce na poseben, neustavljivo hrepeneč in ljubeč način. Zakaj? Ker so v meni prebujale hrepenenje po »biti – ostati« ter še globlje vstopati v življenje z Besedo, Jezusom Kristusom in celotno Sveto Trojico. Otipljivo sem lahko okušala moč Besede, milino Duha, ki je tako nevidno, a močno tkal vezi med nami in prebujal hrepenenje po »tistem več«, po tistem, kar se skriva »onkraj groba«, ko se človek ob pomoči Duha poda na pot izhoda iz lastnega Egipta življenja »posameznika« na rodovitno, novo pot življenja. Kot oseba, kot novi človek, ki se pustiti oživiti od Gospodovega dotika in postati prosojen za novo življenje, ki ga bližina in življenje z Gospodom prinašata. Da, na takšen način je nastajala in se poglobljala

pot učenčevstva v Gospodu. To sledenje pa sem kot udeleženka šole lahko prepoznavala v medosebnih srečanjih, kjer smo res bili »enega srca in enega Duha«, kot bi rekel apostol Pavel.

s. Marija-Irena Stele

Po lanskim izkušnji sem se veselil dni, ko bo preprosteje živeti v skupnosti. Ob prihodu na otok sem se že po prvih izmenjanih besedah odlično ujel z enim od prisotnih kapucinov, s katerim se prej še nisva srečala. Z lahkoto sem vstopal v odnose tudi z drugimi, ne glede na to, ali smo se že prej poznali. Ne spomnim se, da bi v prostem času šel mimo koga, ne da bi se z njim zapletel v duhovni pogovor. Glede nalog, ki so nam jih dali voditelji, nisem čutil nobenega škodljivega pritiska, kaj vse naj bi naredil, ampak sem kljub temu uspel, kar je bilo potrebno. Kot animator skoraj nisem imel dela, saj smo se vsi člani skupine zelo odprli in delili svoje najintimnejše izkušnje spustov v ožine in vzponov (velikonočno tridnevje). Ves čas šole sem doživljal občestvo bratov in sester, kot bi gledal Kristusa osebno.

Aleš Frece

Avtor fotografije: Žiga Kreft

Avtor fotografije: Žiga Kreft

Sveto pismo – Beseda, ki vznemirja in spodbuja

V življenju so trenutki, ko ne vemo najbolje, kako ravnati in komu zaupati svoja spraševanja, dvome, hrepenenja, stiske in veselja.

V enem takšnih trenutkov me je ujela letošnja poletna biblična šola. Ujela zato, ker je nisem načrtoval, ampak je prišla kot najlepši uvod v poletne dni, z darom občestva, branjem in poslušanjem Besede, za katero Jezus pravi, da nikoli ne bo prešla (prim. Mt 24,35).

Topos letošnje poletne biblične šole v karmeličanskem samostanu na Krku, ob morju, je sam po sebi postavljaj vprašanje, kje je moje mesto v občestvu.

Pogosto nas razočaranja nad bližnjimi, župnijo in v lastni popek zazrt način življenja zanesejo iz občestva na same robove, kjer srečanje z Jezusom ni več na prvem mestu in se nehamo spraševati, kje Bog po zgodovini odrešenja nagovarja v želji, da bi nas popeljal prek ožin življenja.

Sodobni človek, vzgojen v duhu relativizma, pogosto ne ve, kaj početi s Svetim pismom ali kakšen odnos zavzeti do Jezusa. Razsvetljenska misel je koristna, dokler človeka spodbuja tako rekoč k sodelovanju z Božjo zamislijo sveta in človeka v njem, dokler ne prestopi meje malikovanja.

Dobro je, da človek z razumom sklepa o zakonitostih narave, se uči iz zgodovine in raziskuje lastno duševnost. Če se ob tem zanaša le na lastne moči in Besedi ne dovoli, da bi ga spreminjala in ustvarjala na novo, je podoben možu, ki zida hišo na pesku.

»Kdor pa te moje besede posluša in jih ne uresničuje, je podoben nespametnemu možu, ki je zidal

hišo na pesku. Ulila se je ploha, pridrlo je vodovje in zapihali so vetrovi; zagnali so se v to hišo in padla je in njen padec je bil velik.« (Mt 26-27).

Vsak izmed nas je okusil posledice življenjskih odločitev, v katere nismo spustili Boga. Mnogo-krat smo pripravljeni prisluhniti, naredimo celo sprehod do občestva, evharistije, nato pa vseeno pristanemo v mrežah lastne neodrešenosti in takrat se spet vprašamo, kako živeti v tem nemirnem svetu.

Ob letošnjem premišljevanju Markovega evangelija in Pavlovega Prvega pisma Korinčanom v občestvu poletne biblične šole na Krku sem ponovno začutil, da je Sveto pismo enkraten dar, zato ga želim postaviti v središče svojega življenja.

»Zato je vsak, ki posluša te moje besede in jih uresničuje, podoben preudarnemu možu, ki je zidal svojo hišo na skalo. Ulila se je ploha, pridrlo je vodovje in zapihali so vetrovi ter se zagnali v to hišo, in vendar ni padla, ker je imela temelje na skali.« (Mt 7, 24-25).

Pogosto je v nas zelo jasno zavedanje, da nas Gospod nagovarja, pa ga kljub temu pustimo čakati, češ, ni še pravi čas.

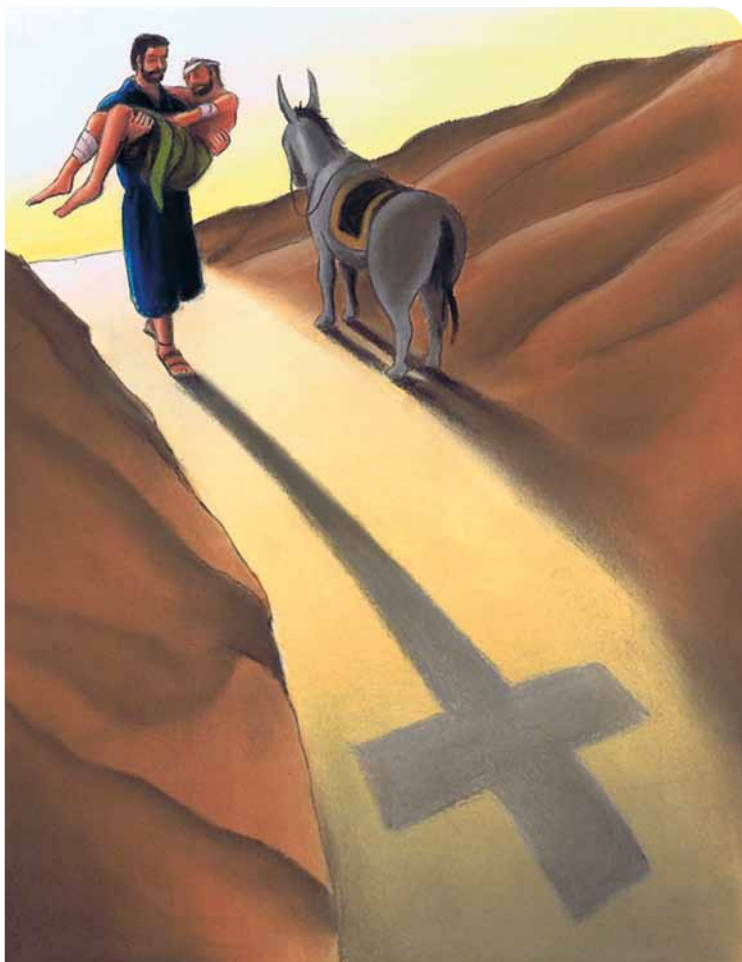
Janez nas spominja, da ni tako: »Blagor tistemu, ki bere, in tistim, ki poslušajo besede tega prerokovanja in izpolnjujejo, kar je zapisano v njem! Kajti čas je blizu.« (Raz 1,3).

Dr. Maksimilijanu Matjažu, Anji Kastelic, Simonu Potniku in vsem sodelujočim pa hvala za kerigmo, ob kateri grem z večjim zaupanjem v Božje usmiljenje naproti ožinam svojega življenja.

Franci Donko

ČRNA KRONIKA

Zgodba o usmiljenem Samarijanu

O ne prav posebej ljubem odnosu med Judi in Samarijani lahko v novozaveznih spisih beremo na več mestih. *Prilika o usmiljenem Samarijanu* odseva svojskost judovske (lokalne) zgodovine, kjer so bila vprašanja »medsoseskih« odnosov Judov in Samarijanov svoj čas zelo pereča in aktualna. Kaj se je pravzaprav zgodilo? Ko je bilo leta 722 pr. Kr. uničeno še Severno kraljestvo s prestolnico Samarijo, je bil večji del prebivalstva izseljen, na njihovo mesto pa so prišli asirski kolonisti, ki so se kasneje »pomešali« z ostalimi prebivalci Samarije. Po povratku iz izgnanstva so Judje začeli obnavljati tempelj, vendar brez pomoči, ki so jo ponudili Samarijani. Samarijani, mešan narod, so v očeh Judov veljali za nečiste. Sčasoma so se

Samarijani formirali v samostojno versko skupnost z lastnim templjem, kar je medsebojnemu sovraštvu in mržnji prilivalo novega ognja. Ni torej slučaj, da je evangelist Luka s priliko o Samarijanu želel bližnjega pokazati prav v »najbolj oddaljenem«, v Samarijanu, ki je veljal za izobčenca in pogana: »Judje namreč nočejo imeti stika s Samarijani« (Jn 4,9). S tem Luka jasno pokaže, da oznanilo o Božjem kraljestvu ni samo teorija, prispodoba iz vsakdanjega življenja, temveč nekaj konkretnega, kar ne more ostati na »akademiški« ravni izobražencev ali učiteljev postave.

OSEBE:

Janez Firbec, ranjenec, duhovnik, levit, usmiljeni Samarijan

Ekspozicija:

Ranjenec leži ob poti, zraven njega stoji Firbec in poroča.

FIRBEC: Sem Janez Firbec in se vam javljam v živo s ceste v Jeriho. Tu ob meni leži človek, ki je padel med razbojnike, ki so ga slekli, pretepli, pustili na pol mrtvega in odšli. Seveda smo bili tukaj tudi mi z našimi kamerami. Zanimivo pa je, da nihče ni niti poskušal, da bi pomagal temu ubogemu možu. (*DUHOVNIK se približuje.*) Poglejte si kar sami. Oprostite?! Gospod župnik?!

DUHOVNIK: Da?

FIRBEC: Mi lahko poveste, kako to, da hodite po drugi strani ceste? Kakšen poseben razlog?

DUHOVNIK: Seveda. Na oni strani leži na pol mrtvega človek.

FIRBEC: Mu ne boste pomagali?

DUHOVNIK: Mu ne boste vi?

FIRBEC: Jaz sem trenutno v službi.

DUHOVNIK: Jaz pa zamujam na sestanek. (*Odide.*)

FIRBEC: Ste videli? Nihče noče nič storiti.

Počakajte! Mislim, da prihaja levit. Morda bo on pomagal. Gospod?

LEVIT: Želite?

FIRBEC: A vidite tega moža?

LEVIT: Mislite tega, ki krvavi tamle ob cesti?

FIRBEC: Ja, tega ja!

LEVIT: Ja, vidim ga.

FIRBEC: No? A mu ne boste pomagali?

LEVIT (*pogleda RANJENCA, nato spet FIRBCA, mirno.*): Ne.

FIRBEC: Ne?

LEVIT: Saj nisem zdravnik.

FIRBEC: Pa mu ne bi vseeno pomagali?

LEVIT: Zakaj pa mu vi ne bi?

FIRBEC: Saj pomagam – poročam o dogodku.

LEVIT: Tudi jaz pomagam. Stojim tu, tako da ima oni tam dovolj prostora.

FIRBEC: Mislim, da potrebuje vse kaj drugega kot prostor.

LEVIT: Kakorkoli ... nerad se vmešavam v zadeve drugih.

FIRBEC: Kaj pa, če bi tamle ob cesti ležal vaš brat? Si ne bi želeli, da bi mu kdo pomagal?

LEVIT: To že. (*Stopi do RANJENCA in ga pogleda.*) Ampak tale ni moj brat! (*Odide.*)

FIRBEC: » ... ni moj brat ... « To pove vse. Je naša družba res postala tako neusmiljena in hladna? Nam človeško življenje res pomeni tako malo? Človek leži pretepen in oropan v cestnem jarku, umira, vendar ni nikogar, ki bi mu priskočil na pomoč.

SAMARIJAN: Kaj se je tu zgodilo?

FIRBEC: Tega človeka so napadli razbojniki in ga pretepli.

SAMARIJAN: Je z njim vse v redu?

FIRBEC: Ne vem. Po mojem bo podlegel ranam.

SAMARIJAN: In zakaj mu nihče ne pomaga?

FIRBEC: Prav o tem poročam. Vsi gredo kar mimo in samo opazujejo.

SAMARIJAN: Potem mu bom pomagal jaz.

FIRBEC: Sklepam, da ga poznate.

SAMARIJAN: Ne. Bi ga mar moral?

FIRBEC: Če pa mu boste pomagali?!

SAMARIJAN: Za nudenje pomoči ni treba, da ga poznam.

FIRBEC: Oprostite, mar niste Samarijan?

SAMARIJAN: Sem.

FIRBEC: Ta človek pa je Jud. Mu boste vseeno pomagali?

SAMARIJAN: Ta človek je moj brat in potrebuje pomoč. To je edino važno.

FIRBEC (*medtem ko SAMARIJAN pomaga RANJENCU*): Ko bi le več ljudi ravnalo kot ta usmiljeni Samarijan. Kakšen svet bi to potem bil. In s tem zaključujem svoje poročanje. Moje ime je Janez Firbec – in nikar ne recite, da nikoli ne prinašamo veselih novic!

BIBLIČNA ŠOLA
Evangelii gaudium

SLOVENSKO BIBLIČNO GIBANJE

BIBLIČNI VIKEND V STIČNI

z naslovom

S Pastirjem na poti Občestva

od 19. do 21. 10. 2018.

Vodi prof. dr. Maksimilijan Matjaž.

Prijave: ancka.rozman@gmail.com

Več informacij na www.eksegeza.net

VOLILNI OBČNI ZBOR SBG

28. november 2018 ob 18.30

Celje, Dom sv. Jožefa

Vse člane bibličnih skupin, člane Biblične šole EG in vse prijatelje Svetega pisma vabimo na **volilni občni zbor Slovenskega bibličnega gibanja (SBG)**, kjer bomo predstavili delo gibanja v preteklem obdobju, izvolili novo vodstvo za obdobje 2018-2023 ter predstavili načrte bibličnega gibanja.

Dnevni red

1. Pozdravi udeležencem občnega zbora
2. Poročilo predsednice s. Snežne Večko o delovanju SBG v zadnjem letu
3. Finančno poročilo blagajničarke ge. Lilijane Bole
4. Volitve novega odbora in novega vodstva SBG
5. Pobude in načrti SBG

s. dr. **Snežna Večko** OSU, predsednica SBG